

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

11297

500

11297

11297

Գ Ի Բ Ի
Լ Գ Օ Թ Ի Յ

Լսացել Աբեյն Եփրեմի Խառ
րուոյն Լսորուոյն

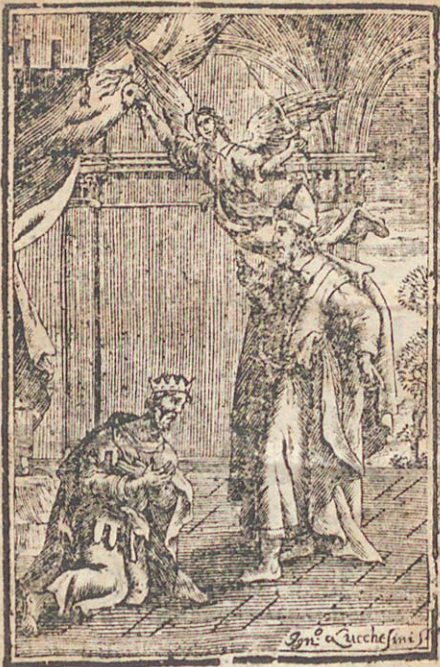
Վերստին տպեալ փորագիր՝ վասն դիւ
րապէս ՚ի գործածելոյ աղօթասէր եղ
բարց օրհնեալ աղգիս :

Ս Եհովաու Տրամանաւ ՏՆՆ
ՏՆՆ Պօղոսի Լրժանընտիր
Լրբ Լայսի Լ Արբջն Պատ
րիարդի Լ Խղրիանուպօլսնցւոյ :

Յամի ՏՆՆ՝ 1822, օգոստ' 1 :

Ի տպարանի մայր Եկեղեցւոյ
՚ի Կոստանդնուպօլսիս :

ԳՆՏԵՆ
ՄԼՏԵՆ

Ign. Cucchisini

Առօրե + շորաւոր Ա՛նց հօրհեւ
 բե՛ի Խուր-ոցն Լ'սոր-ոց Լ'սո
 ցէ Լ'իօս + Ընդ Լ'ձ

ՏԵՍ ՏԼ՛ՐՔ ՏԵ

ռսոյանս իմ և զցաւս հո
 դւոյ իմոյ բազմամեղիս զիօրձ
 ներեւս և ՚ի քեզ ան ջնարդեւս
 Ար ասացեր՝ դարձար՛ւք ա
 ռիս, և ես դարձամ աս ձեզ :

2 | Ինձ լքելոյս ողորմեա՛ • Ինձ
եղիւլոյս օգնեա՛ • Ինձ խա
ւարելոյս ճառագայթեա՛ • Ինձ
մոլորելոյս առաջնորդեա՛ • որ
լի՛ եմ մեղօք և անթիւ յան
ցանօք, և ի յորձանս անօրէնու
թեան տարաբերել ծփիմ:

3 | Այ պետրոսին ձեռնարկեա՛,
զուլեմ ոյ՛ մարտաւորն արդա
րանալ:

4 | Ետրկեա՛ ոյ՛ զաւազակին •
բաց ինձ զդուռն կենաց ճա
նապարհին և մեծ արքունա
կանս առագաստին:

5 Վ խորք մեծութե և ի
մաստութե կալ զըմբռնելա
որ ՚ի խորս ծովուն անկեալ
եմ մեղօք . զերծն և զօրացն
զիս առնել զկամս քո . սգալ
և լալ ՚ի տուն և ի գիշերի
զամ անօրէնութի և զհեղգու
թիւնս իմ:

6 Վ զբերդ կենդանութե
արբն զծարաւ հոգիս իմ յա
ռատաբուզիս վտակէ բուսմէ .
որ պասքեալ տաշորիմ ՚ի բա
ղում անօրէնութեց իմոց . խոր
թեան ՚ի քարացեալ սիրտ իմ .

Ե Հանն ինձ արտասուս սպաշ
խարութեանս

7 | Կանձդ ամ բարութեց • շոր
Տե՛ս ինձ դանկի միոյ չափ 'ի
բազում քո առատ բարեացդ •
որ չարացիք եմ աղքատացել
և մերկացել • զգեցո՛ւ և կէրակ
րե՛ս զիս արտասու՛օք սպաշ
խարութեանս

8 | Իյս ճշմարիտ քն՝ որ լու
սաւորես զամ մարդ՝ լուսա
ւորե՛ս զխաւարեալս մեղօք •
բաց զաչս սրտի իմոյ • և հաս
տատե՛ս յերկիւղ և 'ի սէր պատ

ու՛ի իրանաց քոց:

9 Ս'ի դատեր • և մի՛ դատա
պարտեր զիս տ'ր ըստ անբաւ
զազիր գործոց իմոց • և մի՛ կա
ցուայես զիս ընդ այլան՝ ողբ
զայրացուցին զքե՛զ • այլ ընդ
փառաւորեալն փառաւորեա՛ւ
և ը պսակելոցն պսակեա՛ւ և ը
բերկրելոցն ուրախացո՛ւ:

10 (ատ է ինձ տ'ր • բայց յու
սամ յողորմուիսդ քո • զի և
շունք կերակրին 'ի փշրանաց
անկելոց 'ի սեղնոյ տն իւրե՛նց •
շուն կոչեա՛ւ զիս տ'ր՝ զի գայ

ցեմ զկնի քո: Հովիւ բարի
 խնդրեա՛ զիս զմուտրեալս:
 Եւ ապետ բարի յո՛ւ փրկեա՛
 զիս ՚ի բազմութե՛ս ալեաց ծո
 վու մեղաց խնոց, և տուր ինձ
 նաւահանգիստ խաղաղութե՛ս:
 11 Տուր ինձ տը՛ր սուգ, և ար
 տաստե՛օք կարողացո՛ զմարմնս
 իմ, կակիլացո՛ զքարացե՛լ սիրտ
 իմ, և ժողովեա՛ զմիտս իմ՚ի
 քեզ: Ս՛ հիւստե՛ս զբազմութե՛ս յան
 ցնաց խնոց, և շնորհեա՛ ինձ զօ
 զուտն իմ: Ք՛նկա՛յ և միանտես
 առնե՛ր զհա՛նձանս սրտի խնոց:

12 Տւր ինձ իմաստութիւն
և տնկեա՛ն տէր զահ և զեր
կիւղ քո՛ ի սրտի իմուսնի | ու
սաւորեա՛ն զխորհուրդս իմ
կարողացո՛ղ զմարմնս իմ ժուժ
կալութեամբ կալ՛ ի պատու՛ի
բանի քում յամենայն
ժամն

13 Բաց տ՛ր զաչս սրտի իմոց
և լուսաւորեա՛ն հողտուր սքմի
Պարզեւեա՛ն ինձ առողջ խոր
հուրդս և առաքինի վարս՝ ող
բալ հանապաղ • ահի՛ն և դո
ղութբ կալ առաջի՛ յամ ժամ

անգբաղ :

14 || Վ բարերար և մարդա-
սէր տր՝ առանց չարչարանաց
և ժուժկալուէց զիտրդ ա-
զատեցայց ՚ի բազմուէ մեղաց
խնոց . զի մարմնովս տկար եմ .
և հոգևով խաւար . ողորմեա՛
տր՝ և ոսկ կամիս օգնեա՛ ինձ :

15 | Կոխակալ տր՝ մի վասն բա-
զում չարեաց իմոց անտես առ-
ներ զիս . այլ դարձի՛ր ՚ի յիս՝
և դարձո՛ զիմ ցանկուի իմ
՚ի քեզ . և զքեզ տուր միայն
սիրել ՚ի բոլոր սրտէ իմմէ :

Ի նու՛նազ և յանպաճոյճ կէ-
րակրոց ամբողջ պահէա զմար
մինա իմ:

16 Պատկերացո՛ւ տր՛ զանհրա-
ժեշտ գալուստքո առաջի ա-
չսց իմոց . և դողացո՛ զմար-
մինա իմ սգալ և լալ անդա-
դար յերկիւղէ ասէ՛ղ դատաս
տանաց քոց . և մի փակեր ըզ
գու՛թ արարչական սիրոյ՛ ՚ի ըս-
տեղճ ո՛ւճ ոյս քո՛ որ մեղօքս
եմ մեռեալ:

17 Ա՛նցո՛ւ տր զբարիս գոր-
ծել ինձ յամ ժամ . և խափա

Կեանքս զամ ջարխա՛ր ի ջար մտաց ի
 մաց՝ ի պիղծ և յանուղղաց դնա
 ցեց՝ և ի ջար սովորուէ՛ դա
 դարեցո՛ւ զիս • և հաստատեա
 յերկիւղ և ի սէր պատուի
 րանաց քոց:

18 **Վ**՛րեգանչսդ արդարուէ՛
 փրկիչ իմ և աղաւթիչ յս քս •
 ի լոյս քո ապաւենիմ • լուսա
 ւորեան և ջերմացո՛ւ զսիրտս իմ:
 Հրակեղեան՝ զջար խորհուրդս
 իմ • և հալեան՝ զտառնամանիք
 մեղաց իմոց: **Ե**՛րոքհեան տր՛
 դարուն հոգւոյ իմոյ՝ ծաղկիչ

և պտղաբերել զարդարութե
պտուղն:

19 Մ' զատիցդ քն' ազատեա՛ն զիս
'ի դառնաշունչ օրոց մեզոց
ձմերայնոց • զհաւարեալ և
զուսուցեալ հողիս իմ' որայ
ծառացի' և ջերմացի' • և ցօղեա՛ն
զցօղն շտրհի ջերմութե քո
'ի յանդատանս մտաց' որսի
իմում:

20 Եւեա՛ն ա՛ր զհարաւ քաղղ
րութե՛ն շնչոյ հոգւոյդ' սբ' ի
խատացել և ի թանձրացեալ
սիրտս իմ' • և զարթո՛ւ որոտըն

դոստ փայլատակմամբ քո ըզ
սառնացեալ և զցամաքեալ
միտս իմ:

21 Տա՛ց տե՛ր զփակե՛լ դուռն
սրտի իմոյ • և ծագեա՛ ՚ի նեղքս
զլուսաւորութի՛ ճառագայ
թից քոց: Արբեա՛ և զազտ մե
ղաց իմոց • և զվերս հողւոյ ի
մոյ բժշկեա՛ն: Ամրացո՛ երկիւ
ղի՛ քո և զօրացո՛ առնել զար
դարութի՛ յամ ժամ:

22 Ա՛ղբերացո՛ տ՛ր զգլուխ իմ
՚ի բղխումն արտասու՛նաց • լո
ւա՛ զթարախ հողւոյ իմոյ, սրբ
բեա՛

բեան զգայարանս իմ: Աւ ըզ
գործօղս չարեաց՝ փոխարկեան
'ի զգջումն ջերմ սիրոյ քոյ՝ ըզ
գաստ մարմնով կեալ 'ի պատ
ուհրանի քումն:

23 **Չ**գեան տ'ր զձեռն քո 'ի նա
ւարեկեւ՝ որ ընկղմեարս եմ
'ի խորս չարեաց. փրկեան գեա
'ի սաստիկ ծովածուի բրա
նութի մեղաց իմաց ալեաց:
Սանձեան տ'ր և կարկեան զխրս
տերախ միտս իմ 'ի զբազ
մանց և ունայնութեանց կեն
ցալոյս:

24 Մ^Իբբն տր զԺարաւ հոգւոյ
խնոյ յառատաբուղև շտրհե
քու միհ . և մի անտեւ առնեք
զտոչորումն սրտի խնոյ: Պա
պակիմ ՚ի տապոյ շտրեց խնոյ .
զովոցն և լուան զապականեալ
և գհոտեալ շեթունա իմ ջրով
ողորմութե քո:

25 () ազեան տր զլուսուո
րութի և զխաղաղութի շտր
հաց քոց ՚ի սրտի իմումն: Եւ
զցաւագին գիշեր մեղաց ՚ի
մտաց խնոյ հալածեան և մարմ
նոյ խնոյ շտրհեան զարիական

Մ

16

վարա

Վարս՝ առաքինութիւն կեալ ՚ի
հաճոցս կամաց քոց:

Եւ հան զիտուչ մեղաց ՚ի սրտե
խմմէ. զի հոգի իմ չարաչար
վիրաւորի. և սերմանեա՛ս սերմն
բարի ՚ի սրտի իմում աճեցու
ցանել և պտղութիւն զար
դարութիւն պտուղն:

26 Եւ յաճեա՛ս տր զխաւար ՚ի
հոգւոյ իմոյ. և զգեցո՛ ՚ի լոյս
արդարութեան ճանգալթից քոց:

Օ արդարեա՛ երկիւղե՛ զզոջ
մամբ և արուստե՛օք զսիրտ իմ.
Երկնչիլ ՚ի դատաստանաց քոց.

Ի 17 և

86055E

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ե պահել զամենայն պատուի
րանս քո:

27 () պիժնի զիս անբար
գին խորուժէ քեց մե
ղաց . և զտարակուսեալ մար
մինս իմ զգաստուցն յամ գործս
բարիս . խորհիլ միշտ մեծա
երկիւզիւ , և տունել զհաճոյս
քո յամ ծամ:

28 Վ զատեալ զիս անբար
ապուէ մեղաց . և խառնեալ
ի թիւնս ճշից քոց՝ որք սի
րեցին զքեզ և զպատուիրանս
քո պահեցին . տուր զերկիւզ

նոցա ՚ի սրտի իմում . և ուսն
դիս գնալ ՚ի շաւիղս գնացից
նոցա :

29 **Թ**եթևացն՝ զկարիս մարմ
նոյ իմոյ՝ և յաճախեա՛ յիս զշը
նորհս հողւոյդ Խբյ՝ լինիլ տա
ճար և բնակարան անայնն կա
մաց քոց : Այսպէս սիրով սի
րել զքեզ և ատել զամ ցան
կուիս և զսէր աշխարհիս այ
սորիկ . որով եղև կորուստ և
յանցումն հողւոյս :

30 **Ո**րոմեա՛ տր յանմարդա
բնակ անապատիս . և ՚ի ձեռն

սորին արժնաւորեա՛ զիս խառ
նիլ ընդ առաջին սբ հարանցն
արի և զգաստ ժուժկալուք
ժառանգել զխոստացել պար
գեանս:

31 Առաջնորդեա՛ ինձ սբ ՚ի
նեղ և՛ ի նաւոր ճանապարհն .
ոմ առաջնորդեցեր սբ ցքոց .
և զորացն՝ զտկարուի իմ ժուժ
կալուք և համբերուք զնալ
՚ի ճանապարհն քո ջերմեռանդ
արախէ՛ :

32 Այլեաց սբ ՚ի նեխեալ և
՚ի թարախեալ հողիս իմ . և

լու՛ն անձային ջրով . հողևոր
աղի՛ւղ համեմեա՛ն . և անուշա
հոտ իւղովը սքով օծեա՛ն . և
զկատարեալ առողջութի՛ն ըն
ձեռեա՛ն :

33 Եսորացո՛ւ անձ գրուէն ա
չաց խնց և թափեա՛ն զնիր
հումն ՚ի գլխոյ խնոյ . զի ծան
րացեալ դանդաղանօք՝ պաշա
րէ զմարմինս իմն : Երա՛ն զիս
անձ արթուես և պատրաստս
յամ ժամ . զի զգաստութի՛ք
և արդարութի՛ք վարեցից ըզ
կեանս իմն :

34 **Տ**էս տէր զլ.բուհն որո
վայնի իմոյ՝ որ զօրացեալ է՝ ի
վեր իմ. հանապազ ցանկայ կե
րակրոյ և ըմպելւոյ՝ և համե
ղուն խորակաց. այլ դու տիր
յամի կարող՝ կտրեա՛ս զցան
կութի մարմնոյս տե՛նչանաց:

35 **Ե**րբանդի միտք իմ ցըն
դեալ պղտորեալ բանդադու
շեալ շընի՝ ի հոտանս երկրա
ւոր կենցաղոյս. այլ դու տիր
լուսաւորեա՛ս զսքս հոգւոյս ա
ռանց զըստմանց և երկինոու
թեանց՝ արի և զգատտ ամե

նայորդոր փութով զալ զՏէտ
անձային սիրոյ քոյ:

36 **Ն**ալածեա՛ն տ՛ր զամ չար
մտածմունս երկրսքարչս ՚ի
խորհրդոց մտաց իմոց, արմատ
բարեաց տնկեա՛ն հաստատուք
՚ի սրտի իմում, և պտուղ շը
նորհաց ՚ի հոգիս իմ՝ նկարեա՛ն:

37 **Վ**աչեմ բարերար և ողոր
մած տ՛ր՝ արթունս և զո՛ւար
թունս պատրաստեա՛ն զիս, ու
սո՛ ինձ գնալ ՚ի ճանապարհս
քո բարիս, զի արժանի ե
ղէց մեծի փառաց քոյ:

38 | Եւ քանզի ցանկուծի ճա
շակման՝ անիւ զբաղեցուցանել
զմտա իմ. արդ՝ հալածեա՛ն զոր
կորսառութի մենէն՝ յօրմէ իսպ
բեցայ միշտ. և կերակրեա՛ն զիս
երկիւրիւնդ քով արմէ

39 | Նաքեա՛ն Տէր զմի՛ ՚ի սե
րովբէկց քոց՝ բերելով կայ
ծակն հրոյ՝ մերձեցուցանել
՚ի շրթունս իմ. և հանցէ՛ ՚ի
բաց զանօրէնութիս իմ և զմէզս
իմ սրբեացէ. և զխորհուրդս
իմ մսքրեացէ. և զաղունդութիս
իմ ջնջեացէ և լուսաւորեացէ

զմիտս իմ, Ժառանգել չտուլա
զկեանան յախտեհից:

40 Մաքեան տր զբաժանի ու
բախարար հոգւոյդ նբայ ՚ի
յեզկելիս՝ որ ծարաւ իմն առ
քեզ. արբն և զո՛ւարթացո՛ զե
ռանդն սիրոյ քոյ. լոյճ և ՚ի
բաց ջնջեա զմբուր դառնու
թեան յանցանաց իմոց:

41 Մաքեան տր զոյս քո. և
լուսաւորեան զմիտս իմ. և ըզ
խորհուրդս իմ լուսով զի
տուժե քո. զխաւար մտաց
իմոց հալածեան. և զտխարուի

անձինն իմոյ կասկզացո՛ ՚ի Չանս
և ՚ի վաստակս հողւոյ իմոյ:

42 Վաբեա՛ տէր զհրէշտակ
խաղաղութե՛ք քո վերակացու
և պահապանս անձինն իմոյ՝ ուն
ի շխանութի, գնալ ՚ի վր իծի
և քարբի, և կոխել զամ զօ-
րութիս թշնամւոյն, և զիս
պահեա՛ տր ուն բիբ ական ը
հովանեաւ թւոյ քոց:

43 Յորժամ երթայցեմ ՚ի ճա-
նապարհի, մի թողուր զիս մի-
այն, այլ առաքեա՛ զօգնակա-
նութի քո զկնի իմ, պահելով
զիս

զիս յամ փորձու թէց ստնայի
ի տունէ և ՚ի գիշերի: Եւ չտայ
թոյլ մեղանչել յողբողը և
թոյլ մտաց խնոց. այլ կոծել
զկոծ ՚ի վր մեղաց և անօրէ
հու թեան խնոց:

44 Պահեա՛ զիս տ՛ր ՚ի բանից
և ՚ի գործոց. ՚ի անտուէց և ՚ի
գերից խորհրդոց: Եւ զ՚րկիւղ
դատաստանի քո տղաւորեա՛ ՚ի
օրոտի խնում, անղբաղ յօժա
րու թէ մտօք փու թալ և պա
հել զպատու՛ իրանս քո:

45 Քահեա՛ տ՛ր զդուռն մե
ղաց

զաց իմոց . և բաց ինձ զդուռն
լուսոյ և արդարութե՛ն, զի եր
կիւղալից սիրով եկից զՏեա
իմոյ արարչիդ : Որ ասացեր՝
եկայք առ իս ամ աշխատելք :
Եւ դարձել թէ՛ որ խնդրէ,
առնու . որ հայցէ , գտանէ .
և որ բաղխէ՛ բացցի նմա :

46 Եւ այնաց ասր ՚ի մերկուի
անձին իմոյ՝ զոր կողոպ
տեաց թշնամին . և այժմ խայ
տառակ և ամօթալից կամ ա
ռաջի քո : Մարդասիրեա՛ և
զգեցո՛ ինձ հանդերձ . մոյժ և

ուրախացո՛ր ՚ի կոչումն բազմե
լոց քոց:

47 Օ գեցո՛ր ինձ տ՛ր զպատ
մուճանն զառաջին՝ զոր մեր
կացայ մեղք իմովք. ցոյց զա
նոխակալուիդ քո յես և լու
սախայլ ողորմութի քո զար
դարեա՛ն զմերկուիս իմ:

48 | ուր տ՛ր ազազակի անա
ռակիս՝ որ ամօթով կամ ա
ռաջի քո զգանձ հայրենի վատ
նեայ՝ սովամահ կորնչիմ. կե
րակրիդ հաւասար եղէ խոզից
անասնոց և նմանեցայ նց:

49 Մի՛ մերժեք զհա տիր ՚ի
 հայրենի գթոյ քոյ • համարձա
 կիսի՛ ի խնամս սիրոյ քոյ • ՚ի ծնո
 ղէդ վերջացայ՝ և զորդ իւրի
 իմ ուրացայ • հայր՝ մեղ յ յեր
 կհես և առաջի քո • զէ՛մ ար
 ժանի կոչիլ որդի քո • արս՝ զհա
 իբրև զմի՛ ՚ի վարձկանց քոց •

50 () արդարեա՛ զհա տիր մե
 ծաւ երկիւղիւ քո • և դարձո՛
 յանառակուի՛ ՚ի յարդարուի •
 յաղտեղուի՛ ՚ի սրբուի • ՚ի ծու
 լուի՛ ՚ի զգաստուի • ժուժկուի
 զնալ՛ ՚ի ճանարհս քո ուղիղս •

51 Դատարեցն զիս տ'ր'ի ճա
րաչար խորհրդոց իմոց • և յառ
նելոյ զկամս մտաց և մարմ
նոյ իմոյ • զահագինն օր դա
լաստեանս քո տ'ր նկայեա՛ս ա
ռաջի աչաց իմոց • դողալ և սար
սիլ ՚ի դատաստանաց քոց :

52 Պայծառացն տ'ր զլապտեր
հոգւոյ իմոյ ուն կուսանացն
իմաստնոց • և շնորհեա՛ս պատ
րաստիլ արթնուլթք՝ ը առաջ
եւրմեղ երկնաւոր փեսայիդ •
զի մի մնացից արտաքս ուն յե
մար կուսանան :

53 () անո՛ տր ինձ զճանա-
պարհս քո և ուսո՛ ինձ զար-
դարու-իս քո. հեռացո՛ տր ըզ-
մարմինս իմ՝ ի խորհրդոց չա-
րեաց՝ և հաստատեա՛ յերկիւղ-
բարեաց, սբ և անարատ կեալ
առաջի քո յամ Ժամ:

54 () անօրէնու-իս իմ ջնջեա՛
տէր • ՚ի յոյս բարեաց և յեր-
կիւղ քո զմիտս իմ բւեռեա՛
լցեալ սիրով սպասել և ակն ու-
նել մեծի գալստեան քո:

55 () օրացո՛ զիս տր ՚ի պատ-
ո՛ իրանաց քոց՝ անաալ եր-
Բ 32 կի-

կիւղիւն • դողալ և սարսիլ 'ի
դատատանաց քոց • խնդրել
զարդարուի և զիրաւունս ե
րեսաց քոց • առնուլ զպար
զևս շնորհաց քոց:

56 | Բձակեա՛ զիս տ'ր 'ի կա
պանաց մեղաց խնոց • և զհնա
ցեալս մեղօք՝ վերատինն նորո
գեա՛ • և զխաւարեալս 'ի ցան
կուէ մարմնոյս լուսաւորեա՛,
գնալով 'ի ճանապարհս խաղաղու
թեան , զի տեսցեն աչք իմ
զիշկուի քո՛ զոր պատրաստե
ցեր սբց քոց:

57 Վժշկեա՛ն տ՛ր զանբժշկելի
հիւանդութի իմ . որ կարկա
մեալ դնիմ ՚ի մահիճս մեղաց
իմոց , և դեգերեալ կամ ՚ի
դուռնս երկրորդ սելովմայ .
սպասել և ակն ունիլ մեծի
գալստեան քո :

58 Հրամայեա՛ն տէր ինձ ուն
զանդամալութինս առողջանալ .
խորտակել զանկողինս ցաւոց
իմոց . շրջել թ կամարարս քո ՚ի
տանս տն . և ՚ի գաւիթս այժազ
կիլ և ոչ մեղանջել . Աորուս
կեա՛ն տ՛ր զբուսութի ստնյի .

Հատ և՛ի բաց ընկեա՛ զգորու
Թիւն նր՝ արգէլ զյարձակու
մըն նր՝ ի վժ իմ • զի տարա
պարհակ վարել զմարմինս իմ,
տանի յընդարձակուի ճանա
պարհի՝ որ տանի ՚ի կորուստ
և յապականութիւն

59 Յիշեցո՛ւմք զբաղեալ և
մոռացեալ մտաց իմոց զահա
ւոր և զսոսկալի դատաստան
քո • զպատիւ և զհառան ար
դարոցն • և զաններեւի տան
ջանան մեղաւորացն • և նորօր
զարհուրեալ դողացո՛ զմար

մինա իմ տեսանել զմահ հա
 նասրազ առաջի աչաց իմոց։
 60 Բևեռեա՛ տէր զմարմինս
 իմ ընդ երկիւղ քո . և ը սէր
 պատու՛իրանաց քոց . և զհրա
 մայեալան ՚ի նմա՛ երկիւղիւ
 լսել . առանց ձանձրուե՛ կա
 տարել միտ՛ և մերկանալ ՚ի
 մեղաց և ՚ի ցանկութեց կե՛ն
 ցաղոյս . և պայծառանալ վա
 րուք առարխնուե՛ :

61 Իրկեա՛ զիս տ՛ր ՚ի գաղտ
 նաձիգ ներոնց սանցի՛ որ բա
 ղում մեքենայիս . ք պատեալ
 պա

պաշարէ զեա Վար առեալ
զմիտս իմ • վարէ ՚ի գերուի
ցանկուէ մեղաց • առնելով
Ժաղը և այսն կատականաց
Թշնամեաց •

62 Վերացո՛ զեա տր յերկիւղ
քո • և զորացո՛ զորութի քո •
զհիւանդութի հոգւոյ իմոյ և
ուղջացո՛ • և զցաւս մարմնոյս
բժշկեա՛ • և զջերմութի սրտի
քո՝ հաստատեա՛ ի սրտի իմում,
չարչարակից լինիլ սբց քոց •

63 Վարձո՛ զգերեւս ՚ի ստնյէ •
և զմեղօք վաճառեալս եգիպտ

տական և խիստ տանջանացն՝
փրկեա՛ ՚ի բռնակալ չար սպա
սաւորաց դիւացն • և յեղէգ
նակոխ մեղացն հանցեա՛ և արկ
ցես զիս յերկիրն աւետեաց :

64 | Եկզմեա՛ տէր զԹշնամին
իմ՝ ույ զզօրութի փարաւօնի •
զի սարառնացեալ ՚ի վճ իմ խր
րոխտայ • դարձուցանելով զիս
յառաջին յանցանան ը իշխոս
նութբ իւրով ծառայել մե
ղաց և անօրէնութեց :

65 () Երծո՛ զիս տր ՚ի լե
րինս քարանձաւի • կամ ՚ի
տե

տեղի անապատի • ուր և ողոր-
մուիք օ առաջնորդեացե ինձ,
հանդիպիլ մեծի յիսուաց ան-
ուան քո • տալ ինձ զթեա ա-
ղաւնակերպ հոգւոյդ սրբոյ՝
Թուչիլ և վերանալ խառնիլ
յերամս արդարոցն •

66 յամանեցն զիս սր ց-
թեանս արդարոց քոց • և ըզ-
հանդիստ աշխատուծե սբ
հարցն պարգևեա ինձ • ան-
տէս արա զյանցմնս իմ և դա-
սաւորեալ պայծառացն ընդ
սբս և ը սիրելիս անուան քո •

67 Հաստատեա՛ւ տ՛ր զհաղա
զու՛թի և զպայծառու՛ի լու
սոյ կէնաց անձին իմոյ • զե մի
խոտորիցիմ յաջ կամ յահեօկ •
և դատապարտիմ յաւուր գա
լլատեանքո՛ պահանջելով զյե
տին նաքարկիտն մինչ իսպառ :

68 Մի մերժե՛ր զիս ՚ի բազ
մագու՛թ ողորմութեց քոց •
զսպաւինեալս ՚ի քեզ անբացո՛
աներկիւզ պահելով յամ ո
րոգայթից ստնչի • զե մի գե
րի վարել տանիցէ զմիտս իմ
՚ի զբաղումն և ՚ի չար ծա

ուայու թիւնս

69 || Եսո՛ զիս տ'ր առնել զար
դարու ի • խօսել զճշմարտու
թիւն • տիրել զարբու թի , և
ատել զազտեղու ի • խոտորիլ
'ի չարեաց , և գնալ 'ի ճանա
պարհս բարեց :

70 | Կրեցո՛ զիս տ'ր յորտողաց՝
որք գան 'ի վր իմ • ըմբռնել
զիս 'ի մեղս և 'ի ծուլու ի ան
ժուժկալութե • մոռացումն
առնել յանցանաց իմոց • և ո՛չ
տուլ յիշել զօր հատուցման •
և զսարսելի պատասխանն՝ որ

ասէ • երթայք յինէն անի-
ծեալք ՚ի հուրն յաւիտենից։
71 Սանգնեա՛ զիս տ՛ր ՚ի գլու-
մանէ • և ՚ի բազմամեղ անդրն
դային խորուհ վերացո՛ և բորձ
րացո՛ թևօք հոգւոյդ սբյ ՚ի
խնդրու՛ածս հաճոյից • ՚ի նորո
գումն և ՚ի լուսւորու ՚ի մտացս,
՚ի ջնջումն մեղացս • և ՚ի կատա
րումն սբ պատու՛իրանց քոց։
72 Սնդրեա՛ տ՛ր զեղծեալ և
զկորուսեալ քո պատկերս՝ որ
՚ի մէջ աղբի և տղմի մեղաց
փակեալ կամ • զի՛տ ածեալ

աւելաւ շնորհի քո և դի՛ր 'ի
գնձանկն առջին՝ յորմէ անկայ:

73 Այ տ՛ր 'ի տեսութի հիւան
դացեալ հոգւոյ իմոյ, դի՛ր
զձեռն քո 'ի վր իմ, բժշկեա՛
ասելով, զօրացիր առ զմահիճս
քո, և երթ 'ի տուն քո արդա
րութե՛:

74 Այ տ՛ր 'ի խնդիր մոլորե
լոյս՝ որ յածեալ շրջիմ արտա
քոյ հօտի պատուհիւրանաց քոց,
գազանաբեկ եղեալ և քարա
վեժ մեղօք կառափնատիմ 'ի
դիւանց • ըմբռնեա և ա՛ծ 'ի

փարախ հայրենի, և խառնեա՛

՚ի գառինս հօտի քո:

75 **Տ**եռեա՛նք անձր սկիւռ ձո-

ղոսրելոյս ՚ի քէն, արագապէ՛ս

փութացիր, հա՛ս և ընդունե՛

ղապատամբեալս ՚ի ձայնէ կող-

ման քո, և դեր ՚ի բանտ կա-

պանաց անխղճի սիրոյ քո:

76 **Մ**ի թողուր զիս անձր հե-

ռանալ ՚ի սիրոյ պատուհրա-

նաց քոց և ՚ի վարուց առաքի-

նութեց. այլ յորդորեա՛ն առա-

ւելուլ յամ գործս արդարու-

թեան, առանց մեղաց և ա-

ունց իրիք խափանուած ոց սրաշ
տեղ զքեզ սրբութիւն և արդա-
րութիւն անշի քո զամ աւուրա
կենաց իմոց:

77 **Մ**ի մատուց զիս տէր ի
ցանկութի մեղաց, ի քուն
աչաց և ի ցանկութի մտացօյլ
պարսպէն երկիւղիւն, և սպ-
րեցո՛ յամենահնար ջար դի-
ւացն և յաշխարհական զբ-
տանաց:

78 **Մ**ի յապաղեր տալ ինձ
զիրկութի հոգւոյ և զքեր-
մուսի սիրոյ, զկերակրոյ պար-
կիւն

կելտուի և զմարմնոյ ժուժ-
կալուծի, զարտասունաց բըղ
խումն. զանդադար աղօթս,
զհնազանդուծի և զհամբե-
րուծի յուսոյ:

79 Յաղթեա՛ տ'ր հակառակա
մարտին իմոյ, և զօրացո՛ զիս
ընդդիմակաց լինիլ պատե-
րազմողին 'ի վր իմ, և զգեցո՛
ինձ զզրահն հաւատոյ. պահօք
և աղօթիւք սրբել զաղտս ցան-
կուէ և զխորհուրդս մարմ-
նական, և առնուլ զչնորհս
փրկական:

80 Տ՛ւր ինձ տ՛ր տեղի ա-
պաշխարութի, աշխատութի
հանգիստ, խաղաղութի հողի,
և արդարութի ճանապարհ,
ամրութի զէն, հաստատութի
լոյս, և պնտութի երկիւղ:

81 Ե՛նց՝ զիս տ՛ր ընդ անհուն
անցից մեղաց խորաթուխ ծո-
վահեղձ ցանկական կենցա-
ղոյս, և շտրհե՛ա՛ ինձ ՚ի լոյս
աչացս՝ և ՚ի մտացս տե՛սութի,
՚ի հանգիստ կե՛նաց, ՚ի հան-
դիպութիս շտրհաց, ՚ի շաւիղս
ճանապարհացն արդարութի:

82 Շարժեալ ինձ տէր լալ
աչացս, արտասու՛աց հոսումն,
մեղաց լու՛ացումն, մտաց սուղ
սրտի երկիւղ, ոսկերաց իմոց
տարսափումն և դողումն վս
տանջանաց, կենաց ճանուրհ,
և անդադար պաղատանս:

83 Վեցո՛ղ զեա տ'ր ՚ի պատ
ու՛թրանոց պահպանուի, որով
յայտնի ժուժկալուի ՚ի մարտ
պատերազմի, բանտարկուի
յաղթուի, ՚ի մարտնի մեռանիլ,
և պայծատանալ ՚ի հանդիսի:

84 Վեցո՛ղ զեա տ'ր երկիւղե
Գ 48 և

և զղջմամբ , արտասու՛նօք և հա
ռաչանօք , սիրով և սրբութե՛ք,
չնորհօք և ճշմարտութե՛ք դիտու
թեամբ և նամ առաքինութե՛ք :

85 Ս նջեա՛ տր զբազմութի
մեղաց իմոց , և թափեա՛ ըզ
մբուր դառնութե՛ն յանցանացս,
և պարարեա՛ զսիրտ իմ արբ
մամբ նբ հողւորդ , և զփշա
բեր մարմինս իմ լցո՛ շնորհօք,
զարգացո՛ և ՚ի պտղաբերութի
փոխարկեա՛ :

86 Երևեցո՛ տր զչնորհս քո՛
զգութ և զողորմութի քո՛ ՚ի

Դ

49

պաշ

պաշտօնեայս քո , և տաճարացո՛
ղիս բնակարոն լինիլ ամենայն
հոգւոյդ . մի՛ ևս ծառայել մե
զաց և ապականուէց :

87 Վժիկե՛ս զիս տ՛ր 'ի հպար
տութիւն և յամբարտաւանու
թեանէ , 'ի անափառութիւն , 'ի մար
դահաճութիւն և յոխակալութիւն ,
'ի նախանձու և 'ի յատելութիւն
և յսմ չարութիւն :

88 Քրիկե՛ս զիս տ՛ր 'ի մարդ
կային գովեստից 'ի վառաց
և 'ի մեծարանաց . լոյս կարծե
լով զիսաւարս՝ համբաւեն 'ի
վր

վր իմ բարի՝ զեղկելիս և զը
ղորմելիս: Տամբաւեն զիս ա
ռաքինի, և ես եմ արտասուել
լի և անթիւ մեղօք լի: Սաճ
կեա՛ զիս ՚ի լուսոյ սուտ գը
վուէց և երանուէց, զի ոչ գի
տեն զմեղս իմ: Արեւիմ սրբու
թբ՝ և լի եմ աղտեղութբ, կեր
պարանիմ առքինութբ՝ և կեամ
անառակութբ, փայլիմ երկիւ
ղածութբ, և վարիմ մարդահա
ճութբ: Ճանաչեմ զճշմարտութի՛
և խօսիմ զստութի, գիտեմ զար
դարութի՛ և գործեմ զմօրէնութի:

Քաւեա՛ զիս տ՛ր ՚ի մեղաց և
՚ի բամբասանաց , և Թո՛ղ ինձ
զանժուժկալուէ և զժուլու
Թեան , զորկորստուէ և զդա
տարկաբանուէ , զցանկուԹի
աղտեղուէ , զհայհոյուԹի և
զամ բիծս չարեաց :

90 յացո՛ զիս տ՛ր հաստատուն
անշարժ ՚ի տեղի փորձնաց պա
տերազմի , առանց երկիւղի
քաջ և պինտ հաւատով և յոր
դորական սիրով զօրաւիգ լի
նիւ ընդ եկեւոց դիւացն ՚ի վճ
իմ , զինեա՛ զիս ամրակուռ զի

նու քո՝ տալ պատերազմ և
յաղթել թշնամւոյն հակա-
ռակամարտին , որ կամի իս-
պառ զիս որսալ :

91 () Ընկղմեալ տր'ի խորս
մեղաց՝ հանցես և բերցես 'ի
լոյս պատու՛իրանաց քոց , և առ
բեզ կոչեսցես զհեռացիւս
'ի քէն . և թողցես զզործս
իմ անառակուհի , զսպաւինելս
'ի քեզ մխիթարեսցես , զար-
ձակեալս 'ի կապոյ պատու՛ի-
րանաց քոց՝ ըմբռնեա՛ ըլլուծ
սիրոյ քո :

92 () Կուժ սիրոյ քո սր մի
աւորեա՛ յիս , և զարգէլեալս
ի կապանաց բանտի՛ արձկեա՛ .
և խզեա՛ զկապանս մեղաց իմոց .
առաջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճանա-
պարհ , և տեղի յարկից պատ-
րաստեա՛ , և պատկեա՛ ըսբս քո :

93 Նաղւորդս արա զիս տէր
անձայինս սիրոյ քո , սիրել զպատ-
ուհրանս քո և գնալ ՚ի ճանա-
պարհս քո . չարչարիլ մինչև
ցմահ վն անուանոյ քո , մտոյ
նել ՚ի փառս և դասիլ ըսբս
քո , և ուրախանալ միշտ ընդ

Կամարարս քո:

94 Վժա՛ի մեղուցել և յեղ
կելի անձն իմ տ՛ր, խափանեա՛
զանառակ ցանկութիս իմ,
սրբեա՛ զաղտեղութի մեղաց,
և քաւեա՛ զանօրէնութիս իմ.
Բժշկեա՛ զվիրաւորեալ հոգիս,
և առողջացո՛ զհիւանդացել
մարմինս իմ. ցրուեա՛ զչարն
յինէն, և ժողովեա՛ զբարիս և
լե՛ց զպակասութիս իմ:

95 Ղաջի քո անկանիմ և
խնդրեմ զթողութի մեղաց և
մոց, զպաղատանս իմ ընկալ,
և

Լ քաւիչ լեր յանցանաց ի
մոց • պայծառացն և լուսաւո
րեան զխորհուրդս և զմիտս իմ,
կարողացն զմարմինս իմ ան
դադար կալ ՚ի փառաբանութի
անուննդ քում սբյ :

96 () անկեալս մեղօք կանգ
նեան սր և զխոցեալս ՚ի թրշ
նամուցն դեղապատեան • բարձ
ղցաւս մեղաց և վերացն ըզ
կակիծ յանցանաց , յափշտա
կեան ՚ի դառն մահճաց , և ա
զատեան յանողորմ տանջնացն •
՚ի մարմնական յղիանաց հե

ուացո՛ւ և՛ի դասս ձգնաւորացն
դասեցո՛ւ:

97 | Եր վերակացու և պա-
հապան անձին իմոյ ո՛վ տր իմ
յս, պահեա՛ւ զիս ՚ի դիւճաց, և
փրկեա՛ւ զիս ՚ի մարդկային փոր-
ձանաց: Հակառակողաց յազ
թեա՛ւ և կոսցո՛ւ զիս ՚ի մէջ պա-
տերազմողաց քաջ և ընտիր լի
նիլ, գործակցեա՛ւ ինձ լինիլ
քաւարան մեղաց՝ և համբե-
րել վշտաց, առաքինաջան գոր-
ծովք հանդիպիլ քում անձա-
յին շնորհացդ:

98 | այ ինձ տ'ր՝ վայ ինձ .
զի մեյօք կործանեցայ . և մը
տօք իմովք աղտեղեցայ , ՚ի բա
րեաց ունայնացայ և ՚ի սիրոյ
ցամաքեցայ . ՚ի լալոյ խաւա
րեցայ . և ՚ի գնալոյ դադարե
ցայ : Ա՛ջ ունիմ աչս լալոյ և
արտասու՛նաց , ծփիմ տարակու
սեալ . զի յոյս և ակն բարեց
ո՛չ ունիմ :

99 | յանգնեա՛ տ'ր զտարաբե
րեալ անձն իմ՝ որ լի՛ եմ մե
ղօք և անթիւ՛ յանցանօք , և
խարչեալ և տրոհեալ եմ՝ ամ

անդամօքս , յոտից մինչև ցգը
լուխս ապականեալ , և չիք
հնար բժշկուէ . եթէ ոչ 'ի
քէն , տ'ր իմ յս . խոնարհեա
առ վերաւորեալս դեղատո
ւուծք , և մի գարշեր 'ի չա
րահոտ ախտացելոյս :

100 Եւուացո՛ւ տ'ր զբերան իմ
'ի բամբասելոյ , և զլեզու իմ
'ի չար խօսելոյ , զականջս իմ
'ի չար լուր լսելոյ և զձեռս
իմ 'ի յախշտակելոյ , և զոտս
իմ 'ի յանառակ գնացս երթա
լոյ , և զամ անդամս իմ զգաս

տացո՞ միչո՞ զհիմոյս քո կատրեւ

101 Վեղայ քեզ տը մեղայ

զի յանցեայ զպատու՛իրանաւ

քով, ՚ի լուսոյ կենաց ելայ և

մտայ ՚ի խաւար մեղաց՝ ցան

կանալով աղտեղուէց: Վսի

րոյ քո հեռացայ՝ ըմբռնեցայ

՚ի չարէն, և եղէ որդի կորրս

տեան: ողորմեա՛ ինձ բազմա

մեղիս՝ բարերար, զի դու մե

այն ես մարդասէր:

102 Վ քեզ տը ապաւինիմ՝

որ քաւարան ես մեղաւորաց:

և փախուցելոյս դարան, արա՛

Վաստական զԹշնամին իմ:
() Դնական զայլ ոք ոչ ունիմ,
Բայց զքեզ միայն ունիմ պա-
հասպան անձին իմոյ. 'ի վտան-
դեց վրկեա՛, 'ի յորոգայթեց
ապրեցո՛, և արժանի՛ արա զես
լինիլ որդի յաւիտենին:

103 | Ղորմեա՛ ինձ տ'ր կենաց
և քաւիչ մեղաց, կատարիչ խըն
դրո՛ւածոց և արձակիչ կա-
պեւոց, բաշխող պարգևաց և
տո՛ւիչ նամ շնորհաց:

104 | Ուր տ'ր զաղաչանս իմ,
և ընկա՛յ զպաղատանս իմ, քա

Լեւոյ զյանցանս իմ, և կատա
րեւոյ զխնայ ընդ ամենայն իմ, արձա
կեւոյ զկատանս իմ, և բժշկեւոյ
զհոգի իմ, առողջացո՛ղ զմար
մինս իմ և ուղղեւոյ զգնացս
իմ, փութացո՛ղ զիս ժամանել
յօթեանս սբց քոց:

105 Եւրեւոյ իմ զբազում
ախտաթեւութիս իմ, զցաւս
իմ արմնոյս և զաղտ իհոգւոյս,
զքունս ի գլխոյս և զյաղումնս
որկորոց: Վասնէւոյ զսորհուրդս
իմ անզբաղ, զսիրտ իմ սբ,
և զմիտս իմ լուսաւոր, զցան

կուծիս՝ առքեզ • և զյօժա
րուծիս՝ յաղօթս ՚ի տունէ և
՚ի գեշերի:

106 Վղխես՝ տէր ՚ի գլուխս
աղբիւր վտակաց և զանդս մը
տաց իմոց առողէն, զաղտ յան
ցանաց իմոց լուն, և սրբեան
զթարախ վիրաց իմոց, զփուշ
մեղաց իմոց խլէն և տնկեան
զբոյս կենաց: Վճեցն՝ տ'ր զար
դարուծի և նունաստացն զա
նօրէնուի, մեռն զմարմնոյ ցան
կուի, և նորոգէն զհոգւոյս
կենդանուծի:

107 | Իոչեա՛ւ տ՛ր զմեղուցեալ
անձն իմ՝ ի քեզ , զի մերձե-
հալ առ քեզ ո՛չ իշխեմ , պատ-
կառ իմ յամօթոյ , և զարհու-
րիմ ՚ի գործոց իմոց . ո՛չ ու-
նիմ առ քեզ համարձակութի ,
զի ես ինձէն եմ կորուսեալ :
Ի՛նք պատու՛ իրանաց քոց հե-
ռացայ , և մերկացայ ՚ի փա-
ռաց քոց . այլ դու տ՛ր գթա՛-
յիս և ողորմեա՛ . զի ստեղծ-
ու՛ած եմ անարատ ձեռնց քոց :

108 | Ա՛յ իշխեմ տ՛ր անյոյս լի
նիլ . զի ողորմած ես՝ գը՛թած ,

Լ փրս անձառ խստտացր դար
ձեւոց մեղաւորաց • այլ ես զար
հուրիմ և դողամ, և երկնչիմ
ի բազում և յանթիւ մեղաց
իմոց • զի պատրեալ խաբէց այ
յորսողէն • և արդ զի՞նչ լի
նիմ եղկելիս՝ որ տարակու
սեալ եմ՝ ի կենաց

109 Երա՛ զիս տր ՚ի սուգ և
յարտասուս վն մեղաց իմոց,
զի ծանրացեալ եմ անօրէնու
թեան բեռամբ և յագել աղ
տեղի խորհրդով • շատ ներե
ցեր ինձ, զի ոչ խրատեցեր
Ե 65 զիս

զիս 'ի մարմնի • արդ սարսել
դողամ, թէ ոչ մտան ինձ այս
պիսի չարիք: Աղաչեմ բարե-
բար տր' մի կոչեր զիս յատե-
նի, և տանջանաց մի մատներ
զիս, այլ փրկեա՛ 'ի հրոյ գե-
հեհն, և 'ի վտանգիցն օտարե-
ցո՛ • և ողորմեա՛ ինձ • զի դու
միայն ես մարդասեր:

110 Այ ինձ տր' զի ծփանք
տարակուսանաց պատեն զիս,
և զսիրտ իմ խռովեն • զոր ա-
ղօթեմ ոչ գիտեմ: Սաղմոսեմ
և ոչ իմանամ • շրթունք իմ

բարբառի, և միտք իմ ճողոպ
րեալ յստի այսր և անդր և
զկայունն ոչ ունիւ Նա կա
միմ՝ զի իցէ անդ, բայց ոչ
դադարի. ոչ տեսանի արդեօք
և ոչ ըմբռնի. զուր աշխատիմ
և ոչ ինչ օգտիմ. ոսկ ձայն հըն
ջեալ պղնձի և ծնծղաջի թա
փուր և ունայն դատիմ. և
անպտուղ գտանիմ յամբարեց.

111 | Ինկալ տր զմոլորեալս՝ որ
փախուցեալ կամ՝ ի լերինս.
ոսկ ծառայ չար՝ ի տնէ հալա
ծեալ վս մեղացս Նա ՚ի սբ

Եղբարց հրաժարեալ եմ, 'ի
սբ պաշտամանց հեռացեալ.
զի սիրող էի մեղաց, և նախա
տինք կրօնաւորաց. անյագ 'ի
մեղաց և 'ի զրկանաց: Ահա
էի աղքատաց, և հակառակ
սոյասաւորաց. անուղորմ էի հի
ւանդաց, և անմխիթար աշխա
տողաց. չէի իսկ արժանի կալ
'ի մէջ ճգնաւորաց:

112. Զանգս՝ տր զընորհս հո
գայդ սբ 'ի վճ եմ՝ որ միայն
եմ 'ի պատերազմի առանց օգ
նականի: Արբեա՛ն տր զտաճար

գւոյ խմոյ, և առ իս լէր ընդ
Էրեկոյս Քաց զաչս հոգւոյ
խմոյ, և լուսաւորեա՛ զմիտս և
զխորհուրդս իմ: Տուր ինձ
զօրութի՛ն տիր իմ յս. և ընկա՛լ
զօրհնաբանութի՛ բերանոյ ի
մոյ: Դ խորքնոյ գիշերոյ զար
թո՛ զիս գոհանալ և օրհնել
զքեզ՝ որով զմեղս իմ քաւե
ցից: Ե նորհեա՛ ինձ սուգ և
արտասոււս լալոյ և սգալոյ. և
անդադր աղօթելոյ անջի քո:

113 Դ ատեա՛ տիր զղատապար
տօղն իմ՝ որ յանդգնի՛ ի վր՛

մարտ եղեալ ընդ իս ցանկու
թեամբ և անժուժկալութե,
ժուլութե և որկորստութե,
փառասիրութե և մարդահա
ճութե, բարկութե և սրտմտու
թեամբ, ստեղծութե և չարա
չար հայհոյութե, սնափառութե
և սնայարժութե, հպարտութե
և ամբարտաւանութե, բանիւք
և գործովք և խորհրդովք զօ
րաժողով լինի ՚ի վր իմ, և
ընդդմէ զլա ՚ի խորս չարեաց:

114 || Բառեա՛նք զընտրեսս քո ՚ի
վր մասանց անդամոց իմոց,

Լցո՛ւ տ՛ր զմարմինն իմ արիւմբ
և ժուժկալումբ և զհոգիս իմ
երկիւղիւ՛ն և դողումբ, զսիրաս
իմ սիրով և արդարումբ քո և
զմիտս իմ լուսով և իմաստումբ
քո, զխորհուրդս իմ հանձա
րով գիտուէ քո, և զոտս իմ
զնալ ՚ի շաւիղս արդարուէ
և զքերանս իմ անդարար սաղ
մութել քեզ գոհումբ և օրհնումբ
զսչս իմ յորդաբուղիս ար
տաստ՛ւօք, և զհոտոտելիս իմ
հոտոտել զհոտ գիտութե՛ն ՚ի
կեանս. զլսելիս իմ լսելով

զճայնն աւետեց՝ որ ասէ, թո
ղէլ լիցին քեզ ամ մեղք քո:
115) Ինչև յերբ անսաս տր
չար գործողին, որ ոչ յաղի ի
մով կորստեամբ. այլ հանա
պազ սկիզբն առնէ չարեաց,
և ՚ի բաց կորզեալ խափանէ
զիս ՚ի բարեաց և յառաքի
նուէց, և հեռացուցանէ զիս
՚ի սրբուէց, և ՚ի յաւտնից կե
նաց արտաքս հանէ զիս: Այ
ւարեցուցանէ զլուսաւորուի
աչացս, և ապականելով գերէ
զմիտս իմ, և վարէ զիս ՚ի չար

Ժառայութի յանցանաց . և ՚ի
ձեռս անօրէն դահճացն մատ
նէ զիս , և տանի ՚ի տեղի չար
չարանաց , և արկանէ ՚ի բանտ
կապանաց մահու , կացուցա
նէ ՚ի մէջ խաւարասէր սպա
սաւորաց , և ՚ի տոռունս մեղաց
կապէ զիս . և արդ ես եղկե
լիս զի՞նչ լինիցիմ , և թէ ո՞չ
դու տրօզնես ինձ :

116 Տէս տր զլալիս և զող
բալիս , զպաղատելիս և զեղ
կելիս , ինձ ողորմեա՛ անօրե
նելոյս , և շտրկեա՛ ինձ յորդ

արտասուա 'ի գիշերի, և ըզ
նչոյլ շարհաց քոց յառաւօտի:
Բայց զխաւարեալ աչս արտի
խնոյ՝ և բժշկեա՛ զհիւանդա
ցեալ հոգիս իմ, ընկա՛լ զչարձ
մեղսւորիս և մի բարկանար
բազմամեղիս տ՛ր իմ յս . և
քանզի անթիւ ունիմ զչարիս՝
ընչեա՛ յինէն և տուր ինձ
զ՛նորհս բարեաց:

117 Դամարձակիմ տ՛ր աղօ
թել առ քեզ . խնդրեմ և ո՛չ
իմանամ զօգտակարն հոգւոյս,
յայտնեա՛ ինձ ո՛ղորմած տէր

զկամս բարիս . և ուսո՛ ինձ
զպատու՛ իրանս քո : Ս՝ բարիս՝
զոր ո՛չ խնդրեմ և իմանամ տ՛ր
ինձ տու՛ր . և եթէ ո՛չ գոր
ծեմ զբարիս , բարի՛ արաս ինձ
տ՛ր . և եթէ ո՛չ խնդրեմ զո
ղորմու՛ ի , ողորմու՛ ի շտրջեա՛
ինձ տ՛ր . և զՏե՛ռացեալս առ
քեզ կոչեա՛ . և եթէ ո՛չ կամիմ ,
բռնաբարեա՛ և ՚ի քեզ կոր
զեա՛ . և եթէ ո՛չ կամիմ , դար
ձո՛ զիս , և եթէ ըմբռնիմ յու
մեքէ , զերծ՛ ո՛ զիս . եթէ յերկ
րաւորս զբաղեցայ՝ ՚ի խոր

Հորդա հողերը պարտեցնո՞ւ զիս
եթէ այս և անգր գնալ ցըն
դիմ, մի թողուր զիս մինչև
ըմբռնեալ տարցես 'ի տեղի
յարկի փառաց քոց:

118 Ս'ի հայեր տ'ր իմ յեզ
կեալ սիրտս և 'ի զայրասէր
մարմնս, զի հող եմ և մոխիր:
սիրեմ զերկրաւորս և ոչ փա
փաքեմ հայել յերկնայինսն:
այլ միշտ հեշտանամ 'ի չարիս,
և ոչ տեսանեմ զանվախճան
փառան: Եւ ոչ յիշեմ զառա
ջին սբ հարսն զերանելիսն,

այլ ՚ի տիղնն աշխարհիս թա-
ւախմ . և ոչ մաքրեալ վերա-
նամ դասիլ ընդ առաքինիսն .
Եւ զի մոռանամ զերկիւղ դա-
տատանին , և ոչ դողամ յա-
հագին դառն տանջանացն որ
կայ պահեալ մեղաւորաց . և
ես ծուլանամ անհոգ լինելով
՚ի փրկութի կենաց . շնորհեա-
լինձ տ՛ր՝ սուգ և կոծ անհան-
գիստ , և արմատաւ ապշաւանոց :

119 Մ ՚ի յանդիմաներ զիս
տ՛ր յաւուրն մեծի ասեղին .
և մի՛ յատենի հրապարակին կա

ցուցաներ զիս ամօթալի, և ՚ի
տեղի ատենի մի խայտառա-
կեր զիս. և մի կշտամբեր յա-
տեան դմստնին, և մի թու-
ղուր ինձ զոչ գիտեմս լսել.
և զահաւոր բարբառն ահա-
բեկ՝ որ ասէ երթայք յինէն
՚ի հուր գեհենին: Այլ մի ՚ի
բաց մերժեր ընդ վատ և ը-
ջար ծնչի, և ՚ի ձեռն անօրէն
կապողի մի մատներ զիս, և մի
տար կերակուր որդանց թու-
նաւորաց ՚ի մէջ բորբոքեալ
բոցոյ, և մի արկաներ զիս ՚ի

խաւար սառնամանեացն տար,
տարութիւն: Վ յՎ փրկեա՛ զիս տ՛ր
'ի սաստիկ կայծականց հրոյ, 'ի
բոցեղէն դէտոց արշաւանա-
ցըն, 'ի սաստիկ լալագին և
խիտ տանջանացն, և յողբոց
տարակուսանաց, 'ի կափկափե-
լոյ ատամանցն և 'ի սարսուժի
կսկծանաց, 'ի տոչորմանէ խա-
ւարային բոցոյն, և 'ի դժնդակ
դառն աղէտից խորովէլոյն, 'ի
բոցածաւալ և 'ի շրջուպատ հրոյն,
և 'ի կողկողւձայն և յանդադար
վայոյն փրկեա՛ և ազատեա՛:

120 | Ապմացաւ տ'ր անօրէ
նուի'ի վն իմ, իբրև զբեռն
աղի' կամ կասարի' բազում
է ատտ 'ի հոգիս իմ. և ան
խըտիր եմ 'ի մեղս մարմնոյ,
և զանազան չարեօք լցել եմ:
Բայց այլ ինչ ունիմ վատ
Թարագոյն՝ զանզղջուի' մար
մնոյ՝ որ քան զամ չարիս է դառ
նագոյն. և զի՛ յաղօթելն ի
մում ձանձրանամ, և 'ի սաղմո
սելն ո՛չ իմանամ. 'ի խնդրել
զերանուծի՛ պղերգանամ, և
յերկիւղէ շնորհաց դատար
ն:

կանամ. տկարանամ մարմնովս
և արձանս ազի սիրտ իմ լինի.
և ոչ ծագէ 'ի ներքս լոյսն ան
շիջանելի, և յաւուրն չարէ
ոչ սարսեալ դողամ:

121 Շնորհեա՛ ինձ տ'ր՛ եր-
կիւղ սրբուէ և օգոյ, և յոր
դորեա՛ առ իս աղբիւրս ար-
տասունաց. թեթեացո՛ զճան
րուի բեռանց իմոց, և աճեցո՛
առ իս տ'ր աղօթս: Փութա
ցի'ր տ'ր և եկ 'ի խնդիր մո-
լորելոյս, որ մերձեալ եմ 'ի
վախճան կորստեան, վն զի
Օ խա

խաւարեցայ 'ի լուսոյ, և 'ի սի
րոյ սլաառնիրանաց քոց խա
վանեցայ, 'ի չար Թշաւանոյն
յաղթեցայ, և նունաղեցայ յեր
կիւղէ քումմէ: Տապալեցայ
'ի չար խորհրդոց չարին, և ցա
մաքեցայ 'ի շտրհաց արուսա
ռնաց սիրոյ քո: խաբեցայ յու
նայն բանից, և 'ի լուսաւորուէ
մտաց մոլորեցայ, աղտեղեցայ
մեղօք, և զօր վախճնին մոռցայ:
122 Տարակուսիմ անյոյս լինե
լով որ ոչ գոյ հնար ապաշխա
րուէ, զի մարմնովս տկարա

ցայ՝ պակասեալ ՚ի զօրուհի, և
 ծերացեալ նու՛ն աղեցայ: Սա
 կայն ՚ի քեզ ապաւինիմ ամր յս,
 հասի՛ր յօգնուհի ծանրաբեռ
 նեալ ընկզմելոյս. և ազատեա՛
 զիս ՚ի ջարեաց, որ ազատիչդ
 ես ՚ի յանցանաց:

123 Նկա՛լ տէր զդոյզն շող
 փաղի՛ աղճԹս իմ, որ կամ ա
 ռաջի քո դատապարտելայլ
 ծոյլ ՚ի զգատուհի, մոլորել
 եմ ՚ի մտաց և յերկիւղէ ու
 նայնացեալ: Բերան իմ այլ
 ընդ այլոյ բարբանջէ, աչք իմ

պրշնու, և միտք իմ զբաղնու.
նչ անզբօս աղօթեմ, և նչ սրտի
մտօք խնդրեմ. նչ հաւատով
առ քեզ գոչեմ, և նչ երկիւ
ղիւ կարդամ. նչ արտասու՛նք
հայցեմ, և նչ դողամ և սար
սիմ վն աւուրն պատասխա
նատու՛նութեց: Ալ արդ տր'
մի անսար. այլ փութանլս արկ
յապաշխարուի և ՚ի բովս մաք
րութե. հրոյ սրբեալ և աղա
տեալ ՚ի մեղաց: Մեծաւ ջեր
մամբ եռացո՛ ՚ի յորդոր ար
տասուս և ՚ի պաղատանս և ՚ի
խըն

խնդրու՛ածս • և տպաւորեա՛
լիս զառաջին լուսաւորուե՛
կերպարանս:

124 || Ղորմեա՛ն տ՛ր մեղաւորիս՝
յանցաւորիս անթի՛ւ բազմ
մութի՛ւն, և դարձո՛յ յապաշխա
րութի՛ զգե՛րիս վտարանդե՛լ,
և մոյ՛ծ զիս յարքունական
փառանս: Ա՛ռաջնորդեա՛ ինձ
զվե՛րին ճանապարհն գալ առ
քեզ • զի եթէ՛ դու ո՛չ ա
ռաջնորդեացես ինձ, ես ո՛չ
կարացից գալ • զի դու իսկ
հրամայեցեր • եթէ՛ ո՛չ որ դայ

առ իս՝ եթէ ոչ հայր իմ ձը
 գեացէ զնա: Ալ արդ տր իմ
 գթած՝ մի յիշեր զմեզս իմ յա
 ճախ լրբութեա, և մի՛ զանց
 առներ ՚ի ծնչես քումնէ, մի՛
 թողուր զիս մնալ ՚ի նոյն ջա
 րիս, և ՚ի կեանս ՚իս սպա
 ռիլ, այլ ող ընթացեալ զլնի
 ծնչի տախտակեւոյ՝ այսպս դար
 ձուցանելով զիս թողցես ըզ
 յանցանս իմ, և արասցես հա
 ղորդս սբց կամարարաց քոց:

125⁴ | Դարձն տր զցասունն բար
 կութե քո յինէն, որ մեղօք

բազմօք իմովք տրտմեցուցի
դքեղ: Ողորմեա՛ ապստամբե
լայս 'ի քէն, և զանհնարին դի
զեալ կոյտս մեղաց իմոց ցրե
ո՛ւեա՛, ընդ քաղցր լծոյ ծա
ռայութեան քո բեւեռեա՛րզ
միտս իմ:

126 Պարգևեա՛ ինձ տէր յս
զլալուսնս դաւթի և զողբունս
երեմիայի, զհառաչունս պեւ
րոսի և զյորդաուատ վտակս
արտասու՛աց կնոջն պոռնկի.
զի նստեալ լացից անդադար
'ի տու՛նջեան և 'ի գիշերի, զի

արժանի եղէց սրբել 'ի յազ
տոյ և 'ի Թարախոյ • և յորդնա
լից վերաց զերժանիլ, և 'ի բազ
մաբեռն չարէց Թեթևանալ
և դասիլ ընդ սբս քոս

127 Ազորմիլ ինձ տր մի յա
մենար • զի առանց քո վաս
տակելոյ յիս՝ ոչ երբէք գոր
ծի բարի, և ոչ սերմանեալն
յանդս հոգւոյ իմոյ բուտանի •
զի սերմն բանի քո՝ որ յիս
սերմանեցաւ՝ 'ի չար Թշուա՛
ւոյն քաղեցաւ • և բուսեալն՝
ունս 'ի տապոյ չորացաւ, և ունս

Ի մէջ ժշոցն անկեալ Տեղձել
ցամաքեցաւ մշակելով քո յիս
տը՝ լծեա՛ զերկուս աչս ե
զանց՝ որ յիս՝ արտասու՛նազոչ
ձայնի՛ն սրաղատիլ առ քեզ յա
րաժամ, զի արժանի՛ գտայց
ողորմու թէ քում:

128 Նորհեա՛ տը զխաղա
զուի եկեղեցւոյ քում սբյ,
և ամ հաւատացելոց թագա
ւորաց և իշխանաց, զօրաց և
զօրաւորաց ՚ի ճակատու սլա
տերազմաց՝ յարթել անօրէն
բռնաւորաց:

129 || Ղորմեա՛ տ'ր առաջնոր
 դաց եկեղեցւոյ՝ հայրապե-
 տաց և վարդապետաց, երի-
 ցանց սարկաւազաց դպրաց և
 ամուստի մանկանց եկեղե-
 ցւոյ՝ առնել զիրաւունս և զար-
 դարուի յամ Ժամ. հովուել
 զժողովուրդս քո, տքնիլ վս
 հոգւոց նց, ասելով՝ ահաւա-
 սիկ ես և մանկուհիք իմ՝ զոր
 ետուր ցիս:

130 || Ղորմեա՛ տ'ր յ քս, կա-
 բօտելոց և տարակուսելոց,
 որբոց և այրեաց, տնանկաց և
 տանց

տանց հաւատացելոց, կենդա
նեաց և ննջեցելոց, և որք ըն
ծայարեբք են եկեղեցայ: Այ
քատաց՝ կերակրողաց՝ ողոր
մածաց՝ երկիւղածաց և հե
ճանդաց, նաւորդաց և ճանա
պարհորդաց, խառտո լանողաց
և ապաշխարողաց, և անդարձ
մեղաւորաց, ողորմեա տ'ր և
դարձո՛ղն յապաշխարուիս
131 || Ողորմեա տ'ր եղբարց մե
րոց կրօնաւորաց, և միանձանց
ճգնաւորաց, և որք յանձն ա
րարին զհիշեանս յաղօթս մեր

յիշէլ • ողորմեան բարերար և
լատ իւրաքանչիւր պիտոյնց՝
բաշխեան առատապէս զնորհս
հոգւոյդ սբյ ՚ի վր ամենե
ցուն սոցա , և զարդարեան և
միացն ՚ի սէր անուէ քո :

132 Վ զաչեմ տր յն և անկա
նիմ անշի քո սբ խաչին , բարե
խօսուէ սր զաղաչանա իմ ըն
կալ , և զխնդրուածս իմ կա
տաչեան և զօրուէ սորա զօ
րացն զիս ՚ի կոչմանս յոր կո
չեցայ , և ՚ի պատուիրանս քո՝
զոր ուսայ : Տուր ինձ տէր

զս' ՚ի զօրուի և ՚ի ժուժկա
լուծի , ՚ի զգաստուի և յա
ռողջուի , լինիլ պահապան ան
ձին իմոյ ՚ի տունջեան և ՚ի դի
շերի և յամ ժամու , ՚ի ննջել
և ՚ի յառնել , ՚ի գնալ և ՚ի դա
դարիլ , ՚ի գործս և ՚ի վաս
տակս , յաղօթել և ՚ի պահել ,
և զհաճոյս կամաց քոց կատա
րել : Ս' եղիցի ինձ բերդ ա
մուր և աշտարակ հզօր երե
սաց թշնամոյն զարդրեա՛ զիս
սովաւ ՚ի զարդ հոգեղինաց և ՚ի
լոյս իմանալի : Աւ յաւուրն ալ

Տեղե բորբառոյ գաբրիէլի՝ յե
 ղեիլ սբյ խաչիո՛ լուսաւորեա՛
 զխաւարեալ հոգիս, վերանալ
 լուսով չե առջ անմահ փեսա
 յիո՛, խառնիլ յերամս հայրոցե
 տաց, և՛ ի դասս մարտիրոսացն,
 և՛ ի գուհոյս հրեշտակաց:
 133 Վարեխօտուք սբբուհոյ
 լ՛ճաճնիո՛ և անարատ միշտ
 կուսիո՛, և յովհաննուս կարա
 պետին, ստեփաննոսի առա
 ջին, մարտիրոսին, և սբյն զբի
 գորի լուսաւորչին, և ամ սբց
 վկայից բոց՝ լուր ինձ եղկե
 94 Լոյս:

Լոյս: Եւ գլորեւ լոյս ձեռնստու
լեր, և մոլորեւ լոյս առաջնոր
դեան, և ՚ի խաւարէ հանցես
զիս ՚ի լոյս, և հողւոյ ինոց ա
զատուի շնորհեան հաստա
տեան ՚ի սէր քո, և բեւեռեան
յերկիւղ քո, զտաճար հո
ղւոյ ինոց մաքրեան, և առ իս զ
Թեւանեան Վակեան զղուռն
մեղաց ինոց, և պարսպեան շուր
ջանակի յոտխէ իմմէ: Եւ ՚ի
մարդոց չարէ և յանիրաւէ վրո
կեան և ազատեան զիս առաքի
նուք, և պարզեան ինձ զան
ճար

Ճառ երանուհի քո: Ահնդու
նեաց մերոց ողորմեա՛, և զհո
գիս ննջեցելոց մերոց պայծա
ռացուցեալ լուսաւորեա՛:

134 Վարեխօս առ քեզ ու
նիմք զառաքեալնս և զմարգա
րէանս, և զամ սբ մարտիրոսանս,
զհայրապետանս և զվարդգոսանս:

Վ ուր աղաչանաց նց և աղա
տեա՛ զիս ՚ի մեղաց իմոց, տրն
կեա յիս հոգի շնորհաց, և յոր
դորեա՛ զիս բարիս գործել,
՚ի ծուլանալն իմում բռնա
ւորեա՛, խաւիանեա՛ զիս ՚ի չար

Օ

գործոց , և սեղաննեա՛ յիս պը
տուղ բարեցո՛ Վաջալերեա՛
զիս ՚ի նեղուե իմում , մխի
թարեա՛ ՚ի վշտի , արժանի՛ ա
րա զիս տէր իմ և անձ իմ յս
քս՛ լինիլ քեզ խաչակից մինչև
ցմահ . ոսկ զի ՚ի հեշտութեց
՛՛իս հրաժարիցիմ . և եղէց
երանելեացն դասակից , և ա
ւազակին հաղորդ . և ՚ի դը
րախտին վայելեցից զկեանս
անմահս :

135 Յաւուրն՛ի վախճանի՛ հը
րեշտակ բարի ինձ առաքեա՛
լ . 97 քաղց

բաղդուսէ արեւանդել զհոգի
իմ, ընդ ուղիղ ճանապարհ ա
ռաջնորդեա՛, և զգազանն դա
րանակալ կործանեա՛. անցո՛
ղիս անխառով ըօդա խաւա
րայինս, և զերծո՛ ՚ի ժանեաց
չար գազանին, ապրեցո՛ և ու
ներկիւղ սրասեա՛, և ՚ի կայանս
սբցն հանդո՛, ապասել և ակն
ունիլ գարստեան բու

136. Յործում դաս յերկնից ա
հեղ փառօք և անթիւ՛ դա
սուք հրեշտակօք, զարհու
րեալ դողան առ հանրակ սու
րերք

րեւոյք ամ Երկնայինք և Երկ
րայինքս • յակնարկել քո զօ
րու եղ ասրսին յաճեղ փա
ռաց անմահ Թագաւորիդ և
անձառ դատաստանիդ և ան
հերելի պատուհասիդ :

137 Յայնմ աւուր և զիս ըն
կալ տր ընդ արդարս և ը կա
տարեալս քո , և կարգաւորեա
լնդ աջմէ դատուն , և պասկեա
լնդ սբս քո , և շնորհեա ինձ
զկեանս յաւիտենից , և զան
ձառ բարիս քո պարգևեա ինձ ,
և քեզ փառք արարողիդ և

պարգևողիդ իմոյ բարեաց:
130: Յիշեա՛ տր զհողիս նրն
Ընցելոց մերոց յաւուր մեծի
քում գալտունսնդ, յորժամ
գաս յերկնից անձառ իրառօք,
ասեղ և սոսկալի զբոք, հրա
նիւթ և հողեղէն զս՛աբթ
նօք: Ե՛հաւոր հուր առաջիք
ընթացել տարածանի, կիզէ
զէրինս և հալէ զբլուրս, և
զարարածս նմ առ հասարակ
տապալէ: Յայնմ աւուր ասե
ղին՝ ողորմեա՛ ինձ մարդասէր,
զի գին սք արեան քո եմ:

Յորժամ զաղբիւրս ցամաքէ
ցուցանես, և զգնացս գետոց
դադարեցուցանես, զծովու
ջրոյն զանբաւուի սպառեցու
ցանես, զլուսաւորս խաւա
րեցուցանես, փողն ահագին
ընդ տիեւերս նամ հնչի, և ըզ
մեռեալն զամ զարթուցանէ,
և զճս նամ դողացուցանէ, և
արարածք նամ յարուցէլ կան
անջի նծուէ քո: Յայնժամ
դնես զդատողակն աթոռ քո,
և ընդ քեզ բաղմեցուցանես
դերկատասան առօրէ ընս: Անա

չառ դմտտանաւ դատես, և
յամենեցունց արդարութի պա
հանջես. զկամարարս քո պատ
ուէս, և զտպտամբեալնն ՚ի
ձայնէ կոչման քո՝ պատժես, և
զարդարան փառաւորես. զմար
տիրոսան և զսբ վկայան տրա
կես, զիմաստունն սբ կուսան
սըն զարդարես. և յիմար կու
սանացն զառասգաստինն դուռն
փակես, և ՚ի փառացն և յե
րանուէցն հալածես. զօղիան
քո ընտրես, և զայծիան ՚ի քէն
՚ի բաց մերժես. և ՚ի գեհեանն

առաքէս, ուր լալուսն է ա
չաց. և դառնագոյն կակիծ ա
հէզ տանջանաց. և հրեղինաց
չար որդանց թուռուորաց
կոտորացն՝ կրճուսն ատամանց:

139 | Ըդ՝ գթա՛ և յիս յայն
Ժամ մարդասէր տր և բա
րերար փրկիչս իմ յս քս, և
ողորմութիւնքով գթացիս՝ ի հը
գիս ննջէցեւոց մերոց՝ որք հա
ւատով՝ ի քեզ ննջէցին. զորս
յարուցել կացուսցես առաջի
ահաւոր քո մեծի դատաստու
նիս՝ յայն տիեզերական ահէզ

հրապարակին: Յորժամ յայտ
նին գործք բարւոյ և չարի ան
Թաքչելի ՚ի մէջ ատենին յայնմ
աւուր ասելով թողուի շնոր,
հե՛տ յուտացելոց քոց, որք յա
նուն քո տը՝ ննջեցին յերկրի,
զոր գնեցեր պատուական ա
րեամբդ քո: Ս Նջե՛տ զձե
ռագիր ամ մկրտելոցս ՚ի քեզ,
և թող զպրտիս յանցանոց ամ
հաւատացելոց զկամայից և
զակամայից, ընդաջմէ քու մէ
դասե՛տ, և զերանական զձայնն
՚ի լսելիս ամ հաւատացելոց ա

Էտարանէն ասելով, եկայք
օրհնեալք հօր իմոյ՝ Ժառանգ
վեցէք զյաւանից բարութիւնս
140 Եւ իմ և անձ իմ, յս
քս՝ բարեբար ողորմած և մար
դասէր անտխակալ և անցիշա
ջար՝ ընկալ զաղօթս և զխրն
դրուածս իմ, ոսկ պաղատիմ
և հայցեմ՝ ի քէն վս իմ և վս
անձ հաւատացելոց, մի՛ դարձու
ցաներ զերեսս քո՝ ի ժտողէս
այլ խոնարհէն յաղաչանս իմ,
և լուր ինձ մարդասէր, և ցոյց
յիս զսովորականս քո մարդա

սիրուէի զողորմութի, և խնայեա՛ ՚ի մեղուցել ծառայս քո: Եւ կարգեա՛ զիս ընդաջմէ դատուն, և մի՛ կացուցաներ ՚ի ձախմէ ընդ ուլն՝ որք զայլոցուցին զքեզ. և մի՛ պահանջեր յինէն զանհամար պարտիս յանցանաց իմոց: Եւ մի՛ դատապարտեր զմեղաւորս յայնժամ, և մի՛ յայտնեցին ծածուկք դործք ամբարշտութիմոյ յանցանաց յանաչառ տետնին՝ հրեշտակացն տեօանողաց և հրեշտականպտացն և

ամ սբց քոց սիրողաց • այլ յաղ
թեալ ՚ի քումմէ մարդասիրու
թեանէդ արասցես այցելութի
մեղուցեալ ծնչիս քո • և մի ը
չոր գործոց իմոց հատուսցես
ինձ • Եւ մի հրամայեր կապել
ոտիւք և ձեռքք հանել ՚ի խա
ւարն արտաքին, ուր լալ ա
չաց է և կրճտել ատամանց •
այլ ըստ քում գթութեդ և բա
րերարութեդ և անյիշաչարու
թեդ՝ ողորմեա՛ ինձ բազմա
մեղիս • Յայնմ աւուր զերծս
զիս յամօթոյն յաւիտենեց, և
վրբ

Ֆրէւա՛ զիս յանխա՛սճան տան
Զանացն , ապրեց՛ զիս յաննե
րեւի պատուհասիցն , և բաց
ինձ զդուռն ողորմուէքո , և
մի՛ վասկեր զդուռն արքայուէ
տը իմ՝ տը՛ ան՝ իմ՝ ան՝ յս՝ քս :
Արժանի՛ արս զիս զանար
ժանս յաւուրն յայնմիկ էրս
նուէց և անապականուէ պար
զեաց լուսոյ , և անապու յա
փտենից ուրսխուէց , և բա
րեաց հատուցմանց սբցն և ար
դարոցն , և զհատա էրանելէցն
վայելէլ միշտ : Թ ի մտից ար

Ժանանդս յսուգասո անմահ
իեսայիւ և թնկեցից զանրս
պառ բարինս ընդ ամ սբս քո
մաքուր և յստակ և սբ սրտիւ
և համարձակ երեսօք: Ենհատ
տեսից զքեզ ընդ հրեշտակս,
և ընդ սբ սիրօղս վայելեցից
զանհաս զանձառելիւ և զա
նեզր լոյս Արարողուիւ՝ գո
հանալով և զուգահաւասար
արասցէս ընդ սբս քո յօրհ
նաբանութիս միտ արժանանդս,
հանապազ ամային անտո՛ւեր
լուսով քո պոյժառացո՛ւ: Եւ

չէլ արդէ լանէն և յանհնարին
վտանգ իցն։ () Ի դու ես ար
ամ՝ որ զբանդ ամային ծած
կեցեր և ՚ի ծառայական կերպս
իջեր վս իմ. զլեզի ՚ի քինս ա
ռեր և ապտակ ՚ի ծնօտս ըն
կալար։ Եւ այժմ աղաչեմ ըզ
քեզ՝ աղառեա՛ զիս ՚ի դառն
ծառայուէն սքնցի. զի յոր
ժամ դձեռս իմ ՚ի վեր ունե
լով աղօթեմ, անօրէնն սքնայ
խաբէ և ունայն հանէ զիս ՚ի
յաղօթից իմոց։ Տուր ինձ ամ
բերդ ամուր. և կորզեա՛ զիս

յառիւծուն՝ որ հանապազ կա
մի կլանել զհաս: Գ) Ե ընդ պի,
տանհան փառաստորեցից՝ ի բար
ձունս զհայր և զԱրդի և զԵր
հողիդ, այժմ և միշտ և յա
հտե՛նս յաւիտեցից. ամէն:

Նորի՛ն ԱԲԻ՛ն ԼԵԳԻ՛ն ԼՆՈՒ՛ն
դէս դէս հոյսումս զ:

ՏԻ՛ մեր յս քս արարիչ
երկնի և երկրի, եւ
խան կենաց և մահու, դատա
ւոր կենդանեաց և մեռելոց:

Լ

ԿՅ Իժ յոյս և ապաւեն հը
գւոյս իմոյ՝ քեզ խոնարհեցու
ցանեմ զերկրպագութիւն և մա
տուցանեմ զհառաբանութե
մաղթանաւ Եւր պարզեւիչ
հայցուածոց իմոց՝ որ միայնդ
ես առանց մեղաց, որ միայնդ
ես սբ և՛ իսբս հնգուցելոր մի
այնդ ես զթած և ողորմած ։
Ողորմեա՛ ինձ Իժ լն մեծի ո
ղորմութե քում, և լն բազում
զթուէ քում քուեա՛ զանօ
րէնութիւնս իմս

Ստեղծեց իմ ողորմեա՛ ինձ և
Բ

որհնեալ զիս, երևեցո՛ղ զերեսս
քո առ իս և հաշտեալ ընդ իս:
Ապրեցուցիչ էմ գործ առ իս
և երևեցո՛ղ զերեսս քո և յիշեալ
զիս յարքայութե քում: Անոր
առ իս անձ մը յիշիչ իմ, և դարձո՛ղ
զարամատ իս քո յինէն:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար
իսձ, և մի՛ դարձուցաներ զե
րեսս քո յինէն: Մի՛ բարկութե
քով խրատեր զիս, և մի՛ սրբա
մտութե քով յանդիմաներ զիս:

Մի՛ յաւիտեան բարկանար
իսձ, և մի՛ յիշեր զչարիս էմ,

Ե մի պարտաւորեր զիս լի
մում անօրէնութիւնս: Մի իս
պառ բարկանար ինձ, և մի յա
ւիտեան պահեր ոխս: Մի լի
մեղաց իմոց առներ, և մի լի
անօրէնութիւնս իմում հատուցա
ներ ինձ: Մի ընկենուր զիս
յերեսաց քոց, և մի խնդրեր
զգիր յանցանաց իմոց, և մի
դատապարտեր զիս զի ես ին
ձէն գիտեմ որ անուղղայ եմ
և յանցաւոր ՚ի մանկութիւնս, և
անզոյսխանի եմ յամի: Ա՛յ
դու դատաւոր հզօր և անոխս
կալ,

կալ, որ զյանցանան թողեր ա
նառակ որդւոյն, թող և ինձ
զպարտիս մեղուցել և անօրի
նել քո ծառայիս: Վանդի քո
առատ բարերարութիւյ յայն
ժամ երևեացի, յորժմ ինձ ու
ղորմիս՝ որ չեմ արժանի ողոր
մուէ քում, յորժամ յիս ցու
ցանես զերկայնումսս ի քո՝ որ
արժանի եմ բերուց տանջա
նաց. զի զամ աւուրս իմ ա
նառակութեանցուցի և ոչ կա
ցի ՚ի հրամանի քում:

Միտ՝ քաղցրացի՛ր ինձ բարի

Լ քաղցր Թագաւոր , Լ հաշ
տեանց ը բազմամեղին , Լ մի
դարձուցաներ զերեսս քո յի
նէն , Լ մի խոտորիւ բարկուք
ի ծնէ քումմէ : Մի հայեր
յանհնազանդութիւն իմ Լ ի պը
ղերգութիւն : Մի անարգեր զին
Լ մի Թողուր զին , Լ մի ընդ
վայր հարկաներ զին . զի Թէ
պէտ էս զտաճար հոգւոյդ սբյ
ապականեցի իմով ծուլութիւն
Լ անառակ գնացիւքս , այլ դու
գլթա՛ յիս ստեղծի՛ց իմ ողոր
մած Լ անյիշատար , Լ մի ապա
կա

Կաներ զհօգի իմ գեհե՛նաժա
ռանգ այրմանք յաւիտե՛նակա
նաւ: Եւ յԼ գԹացէ՛լ մարդա
սիրտոցէս՝ երկայնամի՛տ լեր ա
ռիո՛ւն ներսէ՛ս յանցանց իմոց:
Եւ շնորհե՛ա՛ ինձ ժամանակ ա
պաշխարութե՛ւ և զզջու՛մն ար
տասու՛աց, և տու՛ր իմաստութե՛ք
խորհիլ զօրէ՛նսքո՛ խտու՛է և՛ ի
գեղերի՛, գործել զբարիս և
առնել զարդարութի՛ առաջի
երեսաց քոց:

Նամբատնամ առ քեզ տէր
զաչա իմ բոլորով սրտի՛ւ իմով.
118 կար.

կարդամ առ քեզ քս' ամ միա
ծին որդի այ՛ կերպարանս ա
նեղին և համագոյ սբ հոգւոյնս
Որ յաղթել ՚ի մարդասիրու
թենէի քումմէ, կամաւ խո
նարհեցար յանձառ փառացի
և առեր զծոյնի կերպարանս
և անպարտակնդ՝ յաղագս դա
տապարտուէ մերոյ համբերե
ցեր, մինչև զչարչարանս խա
չի և մահու յանձն առեր վս
փրկուէ առեղծուածոց քոց:
Վ՛րդ՝ որ զայնպիսի աէր ու
նիս առ աղգս մարդկան՝ և

կամիս, զի ան մարդ կեցցէ և ՚ի
գիտութի ճշմարտութե եկեացէ,
գծած և յիս ՚ի բազմամեղս գը
ծած և մարդասէր ար. և կա
մեաց ընդ իմ փրկութիս և ս
րս ինձ ողորմութի եղկելոցս
և թշուառականիս, որ առա
ւել վիրաւորել եմ և ողորմե
լի քան զան մարդիկ: Վ) Ի ոչ
և մի օր սիրեցի զքեզ ՚ի բո
լոր սրտէ իմմէ, և ոչ մի ժամ
յամ զօրութի իմմէ պահեցի ըզ
պատուիրանս քո. այլ պղեր
գութ և զբօսանօք անցուցի

զաւուրս իմ. և սղտեղի խոր
հրդովք անցուցի զամ կումս իմ:
Լուրք իմ պակասեցան և ա
նօրէնուիք իմ բարձրացան.
և ոչ գոյ ինձ յոյս փրկուեի և
տեղի ապաւինի. բայց միայն
յուսացել եմ ՚ի քո բարերա
լուիդ, և ապաւինել յառաս
ողորմութիդ:

Եւ արդ՝ անկեալ բղխամբ
արտասուեաց աղաչեմ զքեզ.
պաղատիմ մինչև եմ կորու
սեալ. և մինչև է Ժամանակ
դարձի իմոյ հասեալ. շտրհեա
ինձ

ինձ ապաշխարուի . և յառաջ
քան զվախճան արձակեա՛ զիս
'ի կառանաց մեղաց իմոց . և
անտե՛ս արա զանթի՛ւ անօրէ
նութիւնս իմ:

Ար ամ բարութեց ես սր , և
իշխանդ ես թողուլ զմեղս՝
ծածկեա՛ զամ անօրէնութիս իմ
քոյով մեծ ութդ . և մխիթա
րեա՛ զվշտագնի՛ւ և զտարակու
սեալ հոգի իմ: Ալ արժանա
ւորեա՛ զիս յայամհետէ ըստ
կամաց քոց քաղաքովարել զայլ
ևս պանդխտութե իմոյ ժամա

նակս • եթէ չկամիմ, բռնադա
տեա՛ զիս • և մի թողուր ՚ի
կանս անձինս իմոյ, մինչև տա
րել հասուսցես յօթևանս ար
քայու թէդ երկնից։

Ի՛նչ որ տր աղօթից անարժան
ճառայիս քո, և պաղատանաց
իմց ունկնդիր։ Ար ասացեր
թէ՛ հայցեցէք և գտչիք • բող
խեցէք և բացցի ձեզ։ Եւ
այժմ բայց ինձ տր զդուռն
ողորմուէ՛ որ ողբալով կար
դամ առ քեզ • և միանտես առ
ներ զազաչանս մեղուցելան

ձին իմոյ՝ որ ոչ եկիր կոչել
զարդարս • այլ՝ զմեղաւորս յա
պաշխարութի :

Եւ որ խոնարհեալ անձամբ ,
բեկեալ սրտիւ , և ամօթալից
երեսօք , անկանիմ առաջի քո •
չեմ արժնի կոչիլ որդի քո վս
ապականել վարուց իմոց • և ոչ
անունանել զանուն քո գարշ
և ազտեղի բերանով իմով :

Եւ յամարձակիմ ՚ի գթութի
քո • զի գիտեմ զքեզ քաղցր
և անոխակալ , բազմախնամ և
երկայնամիտ առ արարածս քո •

Ե յաղագս այսորիկ ժտելով
պաղատիմ առ քեզ: Եւ յնշ
քան զդնիլ ատենին աղաչեմ,
և նախ քան լինակիլ դրանն ա
պաշխարուէ և հատանիլ ան
դարձ վճռին՝ զարոստուս իմ
արկանեմ առաջի անոխակալ
գլծուէ դ քո ողորմած տր, եր
կայնամիտ քաղցր և անխշաչար:
Մի ը քանքարաթւոյցսն դա
տապարտեր զիս, և մի ը մի
մար կուսանան վակէր ինձ ըզ
դուռն արքայութե քո: **Մ**ի
ը չար և վատ ծառայիցն զիս

Թակցեր • և մի ընդ հերձու՛ւ
ծօղան դներ զբաժին իմ:
Մի ընդ պոռնիկան և ըջա
րագործան կորուսաներ զիս,
և մի ընդ ախտաւորան և ընդ
շաղախեալան հողւով հաներ
զիս՝ի կենաց: Այլ զերծ՛ս զիս
յանզերծ տանջանացն և ապ
րեցո՛յ յանհանգիստ ալէկոծու
թեանցն: Փրկեա՛նք մեմահ՛ի
մահու՛անէ • և ազաաեա՛նք ի յաւի
տեանական աժօթոյն • զերծ՛ս ի
միշտ լալոյն և ի հանապազորոյ
ողբալոյն:

Մի մերժէր զիս՝ի քո դա
աւցն, և մի՛ տարագիր առնէր
յերանաւէտ կենացն: Մի՛ ան
բաժին հանէր զիս՝ի հայրենի
Ժառանգութիւն, և մի՛ զրկէր զիս
յերկնաւոր հարսանեացն:

Մի՛ կարօտ պահէր զիս՝ի քո
անձառելի տեսութիւն • այլ շը
նորհեա՛ ինձ ի՛ արժանաւորան,
և ընդ կատարել ոգիսն, վերա
նալ լուսեղէն ամպօք ընդ ա
ռաջ քո յօդս • և պարզերես և
աչալըջութի կալ առաջի քո:
Եւ վս քո փառաւորել հզօր

Եւ ահէ՛ղ Թագաւորուէ՛դ , մի
մտանէ՛ր 'ի դատաստան չ' ծա
ռայի քո • Եւ մի՛ հատուցանէ՛ր
ինձ ըստ իմու՛մ անօրէնուէ՛ս •
Եւ մի՛ ամաչեցուցանէ՛ր զիս ա
ռաջի անթի՛ն Եւ ահաւոր բա
նակաց քոց : Այլ ողորմեա՛ ինձ ,
զի ո՛չ դք է հակառակ քեզ , Եւ
պարգևեա՛ ինձ զարքայու իդ :
Ինդ սբս քո դասեա՛ Եւ ընդ
արդարան պատկեա՛ , ընդ սիրե
լիս քո օրհնեա՛ Եւ ընդ կամա
րարս կամաց քոց 'ի յարազու՛րձ
ուրախու իմն ուրախացո՛ : Աւ

Բ

առաւորապարզ և փառօքի փա
ռաւորեա՛ զիս տ'ր'ի լուսեղէն
երամն արդարոց՝ ընդ նասին
հանդէլ'ի վերինոյ երուսա
ղէմ յանասուէր և յանկեց
ուրախութիոյ։ **Օ** ի ը նասին հս
մաճայնել փառօքեցից զամե
նասը **Ն**րորութիոյ • այժմ և
միշտ և յետնս յաւիտե՛՛ ամէն։

Լընե՛՛ յորժամ յորժանե՛՛ անկնի ո՛
Լայնէ՛՛ և Բ՛ն Վարի՛՛ Կորի՛՛ ըստմ'։

Օրհնեա՛լ է մարդասիրու
թիւնդ քո տ'ր իմ և փր
կե՛

կէջ Եւ Քս ընդէր լքանես
զիս . դու միայն եւս առանց մե
ղաց . և անուն քո զանտխակա
լուի և զմարդասիրուի ցու
ցանէ . գթա՛ յիս , վս զի դու
եւս միայն մարդասէր : Աստու
ցո՛ զիս զանկէ ալի մեղս . զի
դու միայն եւս առանց մեղաց :
Հան զիս ՚ի տղմոյ անօրէնուէ
խնոյ . զի մի ընկզմեցայց յաւի
տեանս յաւիտենից : Քրկեա՛
զիս ՚ի Թշնամեաց խնոյ . քան
զի ահա՛ իբրև զառիւծ գոլէ
և մոնչէ կամելով կլանէ զիս :

Վրոյ տ'ր իմ փայլատակեալ ըզ
փայլատակուճա քո • և կործա
նեալ զգորու ի նց • երկիցեն և
խաւարեացին յերեսց քոց քան
զի անկար է և ոչ ունի զգորու ի
կալ առաջի քո տ'ր • և ոչ անջի
երեսաց սիրողաց քոց Տեսա
նէ զգորու ի նշանի խաչի քո
տ'ր և զարհուրի • և ամաչելով
ի բաց հեռանայ յայնցնէ որք
կարդան առ քեզ Վ յԺմ տ'ր
կեցո՛ և ապրեցո՛ զիս Վ ս զի ի
քեզ ազաւ ինեցայ • հան ի նե
զու է զանձն իմ • զի մի իսպառ

կորուսցէ զիս նէնգաւորն՝ ար
մարտնչի ընդիս ծածուկ հնա
րիւք: Ար խորհրդոց եւս ար՝
և քննես զսիրտս և զերիկս
մուտս՝ որչեւ զսիրտ իմ և ըզ
խորհուրդս՝ ի զաղիւր և՛ ի պիղծ
խորհրդոց • զի մի իսպառ կո
րեսաց ՚ի յաւիտենական կո
րուսան: Ար կարօղը եւս անի,
ողորմես՝ ինձ անձ իմ • տուր
չնորհ արտասու՛աց մեղուցել
հոգւոյս • ոմ զի լուսցից ըզ
բազմուի մեղացս • զի ապրե
ցայց ՚ի ձեռաց անողորմ հրեշ

տակաց՝ որ արկանէն զամբա
րիշտան՝ ի հուր գեհննինս Լ
րանի թէ լայի հանապազ ա
ղաչելով զքեզ անձ՝ զի մի ա
նարժանս պտայց ի ժամունս յոր
ժամ գայցես առ մի լուսայց զա
հաւոր զձայննս զայն, թէ էրթ
ի բաց մշակդ անիրաւուն ոչ
պիտեմ ուստի՛ ես :

Լ՛՛՛ Բարձրեալ միայն առանց
մեղաց • շնորհեա՛ ինձ մեղաւո
րիս յաւուր յայնմիկ զբազում
զթուի քո • զի մի յայտնեացին
ծածուկ ամբարշտութիք իմ ա

և աջի տեսողաց հրեշտակաց և
 հրեշտակապետաց, մարդարեւ
 ից անբեւոց և արդարոց սբց:
 Լ՝ յապրեցո՛ զիս զամբարիշտս
 շորհօք ողորմուէ քո: Բնկալ
 զիս ՚ի դրախտն փախկուէ ի
 կատարել արդարուն: Բնկալ
 զաղօթս մեղուցել ծնիս քո
 բարեխօսուէ սբցն՝ որք հաճոյ
 եղեն քեզ, յս՝ քս տրդ մեր:
 Եւ քեզ ընդ հօր և սբ հո-
 գայի փառք յաւիտեանս յա-
 վիտենից. ամէն:

Աշխատեալ Վարդապետ
Տիրոջ Լուսաւորչին

Եղաչեմ զքեզ՝ փրկիչ Տի
քս, հայեալ յիս և ո
ղորմեալ ինձ, փրկեալ զիս ի բազ
մութ անօրէնութի ինոյ. քան
զի անարգեցի զամ բարիան
զոր արարեր յիս ի մանկութ
իմմէ. Ս) իս զտխամբս զտգէտս
և զանխմաստս արարեր անօթ
լի՛ գիտութ. յաճախեաց յիս
չնորհն քո՛ և լցոյց զքաղց իմ,
և զծարաւ իմ զովացոյց. և
լուսաւորէց զիս արեւմտս
իմ

իմ, և ժողովեաց ՚ի մոլորուէ
զխորհուրդս իմ, և ելից ՚ի
ծոց իմ: Ա՛յ յժմ երկիրպազա
նեմ և աղաչեմ, հանկանիմ խոս
տովնեւով և հայցեմ ՚ի քում
մէ բարերարուէդ. կատարեա՛
լիս զխաստումն շտորհի քո և
պահեա՛ զնա ՚ի գանձի քում.
զի դարձեալ տացես ինձ յա
ւուրն յայնմիկ:

Ա՛յ բարկանար ինձ մարդա
սէր. զի ո՛չ հանդուրժեմ
սպառնալէց քոց. յաղագս այ
տորիկ աղաչեմ ժտելով զի ա

ուսել քան զչափն յաճախեց
յիս . վն զն ընդու իմ տկա
րացաւ ոչ կարելով խօսել ըզ
հարհէ քուսմէ , հիացան և
միտք իմ ոչ բերելով զբազ
մուծի ալեաց նր :

Կերպարան և ճանչայծ օրհ
նելոյ հօրդ՝ դադարեցն առ
իս ՚ի հոսանաց նր . զն իբրև
զհուր բորբոքեալ բոցակիզէ
զերիկամուսնս իմ և զսիրտ իմ :
Լնդ դարձել պարզեւեա՛ ինձ
զնա և կեցն զիս յարքայուէ
քում . մի յիշեր զանօրէնու իս
իմ ,

իմ, յանդգնիմ, հայցեմ, տուր
ինձ զինդ ընձածս իմ, և արա՛
օթեանս օրհնել հարբ քո յա
ւուր յայտնուէ: Ե նորհեա՛
ինձ քս՛ զհայցուձածս իմ. զի
դու միայն ես տու՛ող կէնաց
իմոց: Եւ քեզ միտք յաւի
տեանս յաւիտենից. ամէն:

ՄԷ՛ջն Լ՛ Բռնեստի և ՄԷ՛ջն արբոյ,
Եւ Կրեի Լ՛ սացել ի սոսորդանո՛ւի:

Եւ արդ՛ հրաժարելով ՚ի
ստնիկ՛ և յամ խաբէութի
նր՛ ի պատրանաց նր՛ ի գնացից
138 նր՛,

նր , ե՛ի պաշտօնէից նր ե՛ի հը
րեշտակաց նր , եկել առ ջի սբ
եկեղեցւոյ՝ խոստովանիմ ե
հաւտմ զհայր անսկիզբն , զոր
դին միածին ծնունդ ՚ի հօրէ .
և զսբ հոգին բղխումն ՚ի հօրէ .
երեք անձամբ և մի բնութ և
մի անձութ , անչիով միաւո
րութ : Եւ զանձառ տնօրէ
նութի մարդացելոյ բանին այ :
Եւ արդ՝ ես գերիս և արուես
ուէլիս և որքան բան զօրէ
դարովելիս՝ մեղայ ամենասբ
երրորդութն հօր և որդւոյ և

Հոգւոյն սբոյ: Մեղայ և սրբ
բուհւոյ անաճնին և սրբոց
հրեշտակաց և ամ ընտրեւոց
սբց դասուց: Մեղայ և սբ
մարմնոյն քի և պաշտելի ա
րեանն. յիմանալիսն և ՚ի զդա
լիսս, անդէս մտածուք անե
րեոյթ սխալանօք. անձառ խա
ւարային այլանդ մկ խորհրդով:
Մեղայ մեղայ և հոգւովս և
մարմնովս և մտօքս, և բանի՛
և գործով և գիտուք և ան
գիտուք կամաւ և ակամայ:
Եւ ամ մարմնովս, յի է յօդ

ուսածովքս, երկուտասան ան
դամօքս, և զգայուքս. Ըջօքս
արատ հայելով, և զամ գե
ղեցկուհի նկարացն զննելով, և
զվատթորան տեսանելով: Այան
ջօքս՝ չարին ունկնդնելով. և
ամ քաղցրձայնուհ: Հոտտե
լեօքս՝ զլեզուց հոտն առնելով
և զամ անուշահոտուհա: Քե
րանովս՝ զհամադամ քաղցրու
թիան ճաշակելով, և զխառ
նակ և զանսքս՝ անդիտուք:
Զեռօքս բազում մեղս շշա
փելով: Ատիքս յանպատշաճ

տեղիս գնալով: Մեղայ այ
մեղայ և վեց շարժմամբս ՚ի
վեր հպարտութ, ՚ի վայր տրտ
մութ: Յառաջ յանդգնութ,
յետուստ սրտմտութ: Յաջ
հոգեկան մեղօք, ՚ի ձախ մար
մնական մեղօք: Մեղայ և
տասն պատգամացն այ՛ յանձ
նառականին և հրաժարակա
նին, զյանձնառականն չեմ կա
տարել, և զհրաժարակնն եմ
արարեալ: Մեղուցել եմ այ
և հոգևորական կրիւքս, հա
սարակ զգայութբս և մտօքս, և

ամ շիոթմանց հետևելով, և
ամբոխելով զհա՛ ՚ի յանասնաց
հանդարտութեն հեռացելեմ:
Եւ այսպս խաւարամած լի
նելով է մահու ջախ մեղօք մո
լորեալ եմ: Հպարտութե, ամ
բարտաւանութե, ամբարհաւա
ճութե, գողոցութե, սնախառու
թե, փառասիրութե, պատուա
սիրութե, զգետտասիրութե, պրճ
նելով, անձնահաճելով, կեղ
ծաւորելով, սուտ առաքինի
ձեւանալով, զաղօթս ՚ի քոյցս
մարդկանս առնելով, անորժա

նուք յեկեղեցի մտանելով, ՚ի
խաչ և ՚ի բուրվառ և յաւե-
տարան մերձենալով, և կար-
դալով: Մեղայ այ և թիւր
խոտտովանելով, և զմեղս պատ-
ճառելով, խեթիւ և ատելուք
և անմարտ վարուք և անսք-
հոգւով զքն պատարագելով:
զամ հայր հայհոյելով, զորդին
այ արհամարհելով, և զսք հո-
գին թշնամանելով, և զան-
բարկանալին ամ ՚ի բարկուի
շարժելով ՚ի վր ՚ճի և մարդ-
կան: Ահ որ յերևելիս ամ ու

պաշտ և աղօթօղ և պահէցօղ
և ՚ի ծածուկ թերահաւատ և
ծոյլ, և յամ բարեաց ունայս
Յերևելիս կուսան, և ՚ի ծա
ծուկ վաճաշոտ: Յերևելիս
ժիր, և ՚ի ծածուկ թոյլ: Յե
րևելիս սբ, և ՚ի ծածուկ պիղծ:
Յերևելիս պարկեշտ՝ և ՚ի ծա
ծուկ ագահ: Յերևելիս ո
ղորմած, և ՚ի ծածուկ անողորմ:
Յերևելիս աղքատասէր՝ և ՚ի
ծածուկ աղքատաստեց: Յե
րևելիս առաքինի, և ՚ի ծա
ծուկ պղերգ: Յերևելիս գո
ժ 145 վե

վելի, և ՚ի ծածուկ պարսաւե
լի՝ Մ'րդ՝ զո՛րս ասացից և Կմ
զո՛րս Թու՛եցից. Երբ ո՛չ Եզր
կայ և ո՛չ Թի՛ւ. Մեղուցել
Եմ կարդիս զանճնս ը արութարս
համարելով. և զայս քամասել
լով. Ստոնս սբց ո՛չ մեծա
րելով. և հայհոյուք մեղուցել
Եմ այ. զանուն միայն ունիմ
քհնայի և ո՛չ զգործն. զորի
նախն ունիմ և ո՛չ զճշմարտո
Թիւնն. քանզի սմ անարատ
րաստուք և անկարգուք կա
լով զմահունս օրն և զանաչատ

դատաստանն այ և զղծոխոց
անն և զարքայուէ սէրն մո
ռացայ՝ կամապաշտելով, հակա
ռակելով, անհնապանդ լինե
լով. ՚ի հեզուէ և ՚ի խոնար
հուծէ վախշելով. զծերան
չպատուէլով. զծնօղսն չսիրե
լով. ստահակութ շրջելով, մե
ղուցեալ եմ:

Սէղայ այ և բարկացողութ,
ցամամբ, սրտմտութ, գազա
նաբար յարձակելով, և զեղ
բարս խածանելով. կազ և կը
ռիւ առնելով, և յիշոցք տա
լով,

լով, ՚ի չար կարծիս դատելով.
խռով կայլով, սուտ հաշտութի
առնելով. և զհոգիս իմ կո
րուսանելով, և բարս գազանի
ուռնելով, և զանբնն անասունս
անխնայ հարկանելով. ՚ի մարդ
կան սիրոյն որոշելով, պառակ
տունն առնելով, բանասարկե
լով, խարդախելով, խորաման
կելով, երկնտելով, թերահա
ւատելով. բազում տրտունջ
և նղովք հանելով. զուր և ա
նիրաւ զըզսրտելով. քրթմնջե
լով, շողմոգելով:

Մեղայ մեղայ մեղայ և նա
խանձ ունելով. մախալով, դի
մադարձելով, ռիսակալուք, ա
տելուք, քինասհաճուք, չա
րուք, նենգելով, քամահելով.
ղչարելով, սուտ վկայելով, բաս
բասելով, և արհամարհելով զա
ռաջնորդս եկեղեցւոյ, և ըզ
վարդապետս, և պժէրս, և ըզ
տղայս. և զայլոց իրանս սուտ
առնելով, և զիմ սուտն իրաւ.
զայլոց փոքր մեղքն մեծ հա
մարելով, և պիմ բազումս ծած
կելով. զայլոց շիւղն գերան

կարծելով, և զիմ գերանն՝
չեղ. զայլոց բարին՝ չար ասե-
լով, և զիմ չարն՝ բարի. զայ-
լոց լոյսն՝ խաւար տեսանելով,
և զիմ խաւարն՝ լոյս. զայլոց
առաքինութիւնն՝ մարդահաճութի-
ւոյ տեսելով, և զիմ մարդահա-
ճութիւնն՝ առաքինութիւն. և յան-
դուգն լինելով՝ ի մէջ բանեց
անկանելով, լռելով. ՚ի խորա-
տուց երես զարձուցանելով,
և առաջի ծերոց լռութիւնն
կալով. և հրամանաց և բանեց
նց՝ ոչ լսելով: Ուստի գնելով

Ե ոչ կատարելով • Ե անյուսու
Թք՝ ի խորս տրամուհ անկա
նելով • զպատու՛ իրանս այ ար
համարելով • սբ գրոց ունկն
զդնելով • ի սբ հրեշտկէն իմմէ
չակնածելով • Ե ի բարեաց Թա
փուր լինելով • Ը չարան խըն
դալով • զբարեկամանս ատելով •
զԹշնամիան չսիրելով, զատե
լիանս այ չատելով • ՍԹԻ՛ զոր
քանուին ո՛րայ կարացից յայտ
բերել՝ որ բազում են քան զա
ւաղ ծովու • քանզի մեղուցել
եմայ Ե ազահուք, արծա

Թասիրուք, խաբելով, աւելի
առնելով և պակաս տալով, վա
ճառսիրելով, կծծելով գաղտ
գողանալով, յայտնի յախշտա
կելով, և զրկելով: Աւելի ըս
տանալով, աղքատին չողորմե
լով, առ օտարան չբաշտով,
զեղբարս չսիրելով, զկարօ
տեալան չդարմանելով, զՏի
նանդն չտեսանելով, տկարին
չսպասաւորելով, զաղքատս ար
համարհելով, զհարուստն գո
վելով, յաջողելոցն ծառայել
լով, ունևորացն սուտ հաճութի

առնելով, աչառելով, և մար-
դահաճոյ լինելով: Սուտ եր
դունելով, և զսճ 'ի բարկուհի
շարժելով:

Մեղայ մեղայ և քան զհող
երկրի ծանրագոյն մեղայ: քան
զի մեղայ այ և Արկրամուլոբ
'ի կերակուրս և յրանելիս ցան
կանալով • աւելի առնլով և
անյագ ուտելով, զորովայն
խճողելով • առանց ժամի և
ժամարձակի ճաշակելով • ըղ
պահան արհամարհելով • ա-
ռանց մեծի հիւանդութ զգի
նին

Դին սիրելով. զմարմնոցս դար
մանն հոգալով. զորովայնս պաշ
տելով, և խաչին քի թշնամի
անուանելով, և լուսաւորչին
կանոնաց սևերես լինելով:
Մեղուցեալ եմ իմ սբ կար
գիս՝ ծուլութ և հեղգութ,
անժուժկալ լինելով. տգի
տանալով զուսումն ատելով,
դատարկ կենալով, զսբ գերս
ոչ կարդալով, քնով դանդաղե
լով, և՛ ի ժամատեղն ծանրու
նալով, արժուն ոչ կալով, և
պատմութ սբց միտ ոչ դնել
լով.

լով . բազմախօսութի առնելով .
ասողմտի անհանջ ոչ դնելով . և
կամ ձեռադործով յապարհ
լով . յօրանջելով . ձգուտալով .
ձանձրանալով . յայ ոչ երկնսե
լով . ՚ի հրապարակ նստելով
չատաստա լինելով . ՚ի Թատերս
և ՚ի Ժաղրս լկոնաց հշտանա
լով , և Ժաղր ամելով :

Մեղայ այ մեղայ մեղայ և
պոռնկական խորհրդով . դի
ձոբ , աղտեղութբ , բղջախո
հութբ , վախճառ ցանկութբ . զա
նաղան և զաղեր խորհրդով .
ի

'ի գեշերի' և 'ի տուն ջէան պէս
պէս կերպրանոք՝ քնով և արթ
նութ, և արատ հայելով. կա
տակերդելով, անամօթ լի
նելով. լրբելով, ցոխ խօսե
լով, և տուխական մարմնաշար
ժութ զմիտս աղտեղելով, առ
իգականս և առ արուականս.
առ անամականն արականէլ
խորհրդով մեղանջելով, և առ
ամ մուրրական սրտորանս՝ է
րազական փորձութեց, քնոյ և
արթնութ օր 'ի ժամու և տա
րաժամու անկեալ է 'ի վր տա

ուսպել հողույս , զոր չարին
յօժարուք մեղուցել եմ այս
Եւ արդ՝ ահա՛ յայտնել հրա-
պարակեցի զորպիսուք մեղաց
խնոց առջի տն և ապաշաւել
զղջացեալ եմ յամէ , և եկել
ի խնդիր Թողուէ սխարանաց
խնոց : Եւ դու հայր մեր և սր
տր հայցեա՛ զգթուինն այ . և
չսորհեա՛ քաւութի ինձ յայ ,
հրամանաւն՝ զոր ունիս ՚ի քէ
այս : Արուամ փառք և պոհուի և
պատիւ այժմ և՛ :

Լ՛ըօ՛ն Գործելոցն ՚ի շէջոմն
դռնի որոնելոն

Լ՛նակիզքն ան և անհասա
նելն՝ բայ զաչս սրտի
խնոյ բանիւ գիտուէ քո՛ բա
ւական լինիլ գոհանալ զան
ուանէ քումմէ • գովել և փա
ռաւորել զքեզ և արժանանալս
զնալ ՚ի ճանապարհս քո

Ղառաւոր արդար՝ երկայնա
մտեա՛ առ իս բազմամեղս քո
յով մարդասիրութի • զի եզ
կելի եմ մեղօք՝ զեղևել անա
րէնութի • և զազիտ գիծուծի

զմարմինս իմ ապականեցի: Ար
էիր յառջ էականութեամբ ը
հօր՝ ընդ մեզ հաճեցար բնա
կել ընդ հողեղինացս, և ընդ
մարդկան շրջեցար ընդ մեզս
ւորացս: Թող տր զմեզս իմ
և Թեթևացո՛ղ զժանրաբեռ
նեալս, ժտելով հայցեմ՝ ի քէն,
զի ժամանակ է ապաշխարուէ:
Ղ. քէն հայցեմ բազում ողորմ
տր աղբիւր կենաց՝ լուսաւո
րեա՛ զաչս սրտի իմոյ լուսով
դիտուեմք քո: Յոյս ճի քս,
Ժազումն անձառելոյ լուսոյ,
կեանք՝

կեանք՝ որոց սիրէն զքեզ, կե-
րակուր անապատելի, կենդա-
նուի յաւիտենեց: Հրով հո-
գւոյդ սբյ՝ հալեա՛ զպաղումն
ձմեռնացել սրտի իմոյ, որ ձու-
լեալ է եղկելի գործովք ա-
նօրէնուէ: Աւղղեա՛ քո անձա-
յին զօրութի զանուղղայ խոր
հուրդս իմ չար ուղեկանին
աստի կենացս: Արա՛գ ճշմար-
տուէ և ճանգայթստու՛ մեր
կեա՛ յինէն զխաւար մթա-
ցել մեղացս: Դ՛ եղկելիս մե-
ղօք յիշեա՛ քո անօրութի յահա-

գին աւուրն յայնմիկ ահեղ
 մեծի դատաստանինս Վէկո
 ծեւոց նաւահանդիստ՝ և լիուի
 ունայնացելոցս յարդարուէ և
 ունողիս զանօրէնուի չար գոր
 ծովքս Վչարիս չարչարէալ է
 անձն իմ. զի՞նչ արարից մե
 ղուցէալ անձամբս. պէս պէս
 ախտիւք պղծեցայ յանառա
 կուէ. զըկեցայ ՚ի հայրենական
 լուսոյն. ջնջեցի զձեռագիր
 որդէգրուէ կենաց. ջեռուցի
 զհուր յաւիտենական
 Սք սրտիւն կարդամ առ քեզ՝
 ԺԼ

անենարդ անժ վրանգելոյս օր
հասկնս վիրուորելոյս բժիշկ, տե
ղի տարկուսելոյս և կորուսելոյս
խնդրող մարտիելոյս և գերելոյս
դարձուցիչ և ապաւենն անցուն
որք կարդան առ քեզ ։ Տուր
տառապելոյս և տարակուսել
ոյս և գերելոյս ՚ի ստնչե՛ զմե՛ծ
քո զողորմութիւն ։ Ան՛ հասել
եմ ՚ի դուռն մահու չարացար
դործովք իմովք և զաչս իմ ՚ի
վեր համբաւանում առ բարձրել
տրդ և բարեբար և հայցեմ ՚ի
քե՛ն բաց զդուռն ողորմութի

մեղուցել հոգւոյ խնոյ. ոսկի բա
ցեր աւազակին զգուռն գը
րախտին քո. և մի' ամօթալից
դարձուցաներ զիս 'ի քո ա
ւատ ողորմութի. զի գին եմ
սք արեան քո. յիշեա՛ զիս և
ողորմեա՛ ինձ ամ:

Ար անեղ և օճակիզբն ես' ան
ատեղծ և արարիչ ամ արարա
ծոց, որ ոչ ճա տանել զքեզ
կարէ, և ոչ երկինք բովանդա
կել կարեն. 'ի վեր ես քան զեր
կինս և անբաւ քան զծագս.
Երևելիք և աներևոյթք բո
վան

վանդակէլ են ան շի քո: Դու
 տիրես անցուն և հրամանաւ
 քո կան լարին ամ արարածք:
 Դու արքա տացու ցանես և
 դու մեծացու ցանես: դու սպա
 նանես հարկայնես և բժշկես:
 Դու ես ան իմ և իրկիչ վր
 տանդէ լոյս ի ստեղծ: անող շա
 ցուցիչ հիւ անդ իս մեղօք: ըն
 դու նող արթից և կտրիչ կանդր
 ու անց: Կայես ան ի սա
 ղատանս իմ և ընկալ զես մար
 դասիրու թք քո

Կի բարկուք քո խրատեր

զիս . և մի սրտմտուք քո յան
դիմաներ զիս . զի գու էս նոր
և արարիչ . հայր և ստեղծիչ .
և էս առ ուրեք թիցեմ , զի օգ
նուի իմ 'ի քէն է : հայեաց 'ի
պազատանս իմ . և ընկալ զիս
մարդասիրուք քո . զի քեզ մե
զայ և զքեզ աղաչեմ և զքեզ
խոստով սիմ : **Մ**եզայ յերկինս
և անջի քո . մի ընդ դատելն
տանջեր զիս . և մի ընդ դա
տապարտելն պատուհասեր :
Լ . **Ձ** քեզ կամարագս կամաց քոց
ընկալ զիս . և քեզ սահօղս պատ

ուհրանաց քոց պահեա՛ զիս •
զի թէ առանց ներեւոյ զԵս
զու՛մ յանցանա իմ քննեա, ա
պա ընդունայ՛ն է ինձ խոս
տունն յարուէ • և հուր գե
հեհն է ինձ ժառնգուի • և
էթէ զդատարկաբանութիս իմ
և զանդէս զայլ անօրէնութիս
իմ խնդրեսցեա յինէն, ապա
երանե՛մ ճեղելոցն յորովայնէ •
Հայեա՛ տր'ի պաղատանս իմ և
ընկա՛լ զիս մարդասիրութի քո
Սղորմեա՛ ինձ ոսկ քանանա
ցոյն, ոսկ պոռնկին, ոսկ մաք

աւորին . և դժա յիս ույ յա
նառակ որդին . և ույ աւազա
կին՝ շտոյճեա՛ բաւում յանցա
նաց ինոց զժողովի : Բնկալ
զիս ույ զհայհոյեան և զհա
լածիչան . վարատեցո՛ զխաւար
մեղաց յաչաց ինոց : Բաց զաչա
իմ զլցեալս երկրային ցանկու
թք՝ երկնային լուսով . և
բժշկեա՛ զվիրաւորէլ լեզուս
իմ՝ ՚ի բամբասանաց : Արբեա՛
զսիրտ իմ՝ ՚ի չար և ՚ի պիղծ
խորհրդոց , վն՝ զի քեզ ցան
կամ տնդ իմոց բարերարի և

բաղնազուծի իմոյ արարչիդ :
 Մի՛ յաւիտեանս ամօթօւի
 ամաչեցուցանէր զիս և մի՛ ա
 Տեղ դատաստանաւն դողացու
 ցանէր : Մի՛ տիեզերակն հրա
 պարակաւն զիս յանդիմանէր .
 և մի՛ աննէրէ լի տանջանցն մատ
 նէր : Մի՛ սոսկալի հրօժն պա
 տուհասեր . այլ փրկեա՛ զիս՝ ի
 հրացէլ հնոցէն , ի հրահոսէլ
 գետոցն և յորդանցն չարաժու
 նից . ի հանապազորդ նեղուէն
 և ի կրճտէլ ասամանցն : Եւ
 բնակեցո՛ զիս ընդ կամարարս
 կա

Կամաց քոյ՝ յանանցկն կէնան:

Օ ի ընտանն արժանի եղեց
գոհանալով փառւորէլ զՏայր
և զՍողի և զԵր Տայր օամէն

Օ օրոսոր Լ՛գօթ և Է՛ն Վարեգո
բի նորեկացոյ, հրեշտակահան վար
դարեարի վն արեանն տն վերացին
տն հեծոթէն, և հացե՛ն ողոր
ժոթիանփն: ՎԵ՛րի: ՎԵ՛

Լ րեգանն արդար ճառա
գայթ օրհնեալ լուսոյ
կերպրան փափագ անձկուէ
բարձրէլ անքննին զօրեղան
պատուս բարւոյ բերկրուի:

յուսոյ տեսուհի • գովէլ էրկ
նաւոր • թագաւոր փառաց • քս
արարիչ • խոստովանել կէանք •
Եւ արդ՝ զթերուհի վրիպա
նաց բազմասխալ ձայնի եղկե
լոյս՝ ամենապօրդ բանիւ լցել
մատուցէ՛ս յաղերս հաճուե
հօր քու՛մ բարձրելոյ • որ վս
իմ՝ ի փորձ եկիր անիծից • կեր
պարանել զիմ նմանուհի • ամե
նև ին կէնաց օրհնուհի • վերնոց
և ներքնոց բարեխնամօղ տե
սուչ համայնից • զի թէ յանձն
ատեր մեռնիլ վս իմ անդ • և

տր բոլորեցուն , որչափ հա-
ճեսցիս անէլ և այժմ վտան-
գաւորս կրից կարեկցել , Ը Իմ
պարտաւորիս միշտ աղօթելով
ազգւկցաւ մարմնոյդ՝ առելոյ՛ ի
մէնջ՝ առ հմանսիւնդ քո հայր :
Եւ վն արեանդ յատուակա-
նի միշտ մատուցելոյ՛ ի հաճութի
կամաց առաքչիդ , բարձցին
վտանգք մեղուցել դժպարտե-
լոյս . Թողցին պարտիքն . ապա
քինեցի ամօթն . մոռացին
յատկն նքն . բարեգործեցին
դատակնիքն . տառակեցին որ
դու նքն

Կոնքն • վերացի՛ լայն • հան
դարտեացի՛ կրճու մն ատաման
ցրն • սյուեացին ողբքն • հառ
ցին արտասուքն • մերժեացի՛
սուգն • հալածեացի՛ խաւարն •
վանեացի՛ հուրն սաստկուէ •
հերբեացին տանջանարանքն
բազմօրինակք •

Եկեացէ՛ն զթու իք կամողիւ
և պարզեողիւ կենց ամենից •
ծագեացէ՛ լոյսդ • արաղեացէ՛
փրկու իդ • հասցէ՛ օղնու թիդ •
Ժամանեացէ՛ այցելու իդ • կան
խեացէ՛ ցօղդ ողորմուէ • յա

ուղեւցէ՛ արքուսցէ՛ զանդաս
տանս պայքել անկեւլ ոսկե
րացս՝ Թշուառուք՝ ի վեհն մա
հու • ծաղկեւցէ՛ սրողաբերեւ
ցէ՛ բաժանիւ երկնաւոր արեւն
կենարարիդ՝ զերկիրս խնա
մեւլ յաւուրն լուսոյ • որ ան
ծախսանս միշտ պարտադի՛ յեշա
տակ կենաց փրկուե՛ հոգւոց
ննջեցելոց • զի անիւ մահացլ հո
գիս մարմնուլս մեղաց՝ շորհօք
քո գր՛Թած ՚ի քեզ զորացեւլ
քե նորոգեցայց՝ զատել ՚ի մե
ղաց անմահ կենդանուք՝ ի յա

բուժեն արդարոց՝ հօր քում
օրհնեցեալ :

Բնդ որում քեզ փառք՝ և հո
գայդ սբյ բարեբանութի վա
յելչական գոհութ՝ այժմ և
միշտ և յանս յաննից. ամէն :

Օ օրոսաց ողբի քան Վարդա
բի հարեհացաց հրեշտակական վոր
գողեալի տա՝ ի պահպանութի ի
բի՛նի եւ ի քանդան զօրոսի հարու :

Վալուի : ՂԳ
Եւ յախտեալական, բա
րերար և ամենապալ :

ստեղծիչ լուսոյ, և յօրինիչ գե-
շերոյ • կեանք ՚ի մահու և լոյս
՚ի խաւարի • յոյս ակն ունողաց,
և երկայնամուռի տարակուսե-
լոց • որ ամենարու՛ետստ իմաս-
տուք քո դարձուցանես յայդ
զատու՛երս մահու • աննու՛ազ
ծագունն և անմուտ արեգկն •
Քանզի ոչ զօրէ ծածկել ըզ-
վաստս արու՛է քո խաւար գե-
շերոյ • որում կրկնի ծունր եր-
կրպագու՛է ամ եղելոյ • երկնա-
ւորաց և երկրաւորաց և սան-
դարամետականաց • Ար լսես
դէ

զէծուի կապէլոց , և հայիս
յաղօթս խոնարհաց , և ընդու
նիս զխնդրուածս նց . ա՛ծ իմ
և թփփր իմ . կեանք իմ և ապա
ւէն իմ . յոյս իմ և վատահուի
իմ յո՛քս ա՛ծդ ա՛մի : Մ'Էդ՝
հանդուցէ՛լ ՚ի հողիս սբց . միսի
թարուի վշտաց , և քաւարանս
մեղուցէլոց . որ գիտես զամ
յո՛ւջ քան զլինիլ նց . առաքէ՛ա՛
ղպահպանողականս զօրուի աջոյ
քոյ . և փրկէ՛ա՛ զիս յերկիւղէ
գիշերի և ՚ի գիւ՛է չարէ՛ . ուղ զի
զիշտի սոսկալի և սբ քո ան
ժ՛վ

ունաւո՛ք միշտ համբուրե՛լ շըր
 Թամբք հոգւոյ ըղձուէ շնչոյ,
 կեցից պահպանե՛լ ը այնտակ
 որ կարդան զքեզ ՚ի բոլոր սրբ
 անէ: Եւ ՚ի դրոշմէ խաչի քոյոյ
 նշանիդ՝ զոր անուանին արեմբդ
 քո ներկե՛լ նորոգեցեր ե՛ ՚ի
 նոյն շարհ որդեգրուէ զմեզ
 մկրտեցեր, ե՛ ՚ի փառս պատկե՛
 ըի քո նկարե՛լ յօրինեցեր, այ
 սու պարզեօք անականօք, ա
 մաչեցէ՛ ստնյ • քակտեցին մե
 քե՛նայքն • բարձցին որոգայթ
 քն • պարտեցին մարտուցլքն •

պրկանեացին զէնքն սայրասու ըք
 մերժեացի՝ մէզն փարատեացի
 խաւարն • մեկնեացի՝ մառա
 խուղն • բազուկ քո հովանա
 ցի՝ և աջ քո կնքեացէ՝ • վս զե
 գթած ես և ողորմած • և ա
 նուն քո կոչեցել է՝ ՚ի վր ծա
 ռայից քոց։ Եւ քեզ է հօր՝
 հոգւովդ սբ վ փառք իշխանու
 թիւն և պատիւ • այժմ է՝ •

Օ ջրաւոր աղօթեալսն Վարեհորի
 նորեկացոյ հրեշտակիան վարդա
 պետի • ՚ի վաղճանի մերձ Գըն ու
 բաւ՝ յամենեւին շօրո՛ւ է ՚ի քաւո՛ւ ի
 մզաց աստուծոյ ասելի։

Թագաւոր բարձրէլ հզօր
 ահաւոր՝ օրհնեալդ միայն տր
 յս քսիքս է փոխորկէլ յանակն
 կրալ կենաց յուսահատու թէ՛
 զսատակիչ անէծա՛ առ կեցու
 ցանօղ օրհնուիս • զպարսա
 ւանս վհատուէ՛ առ զու՛արթա
 ցուցիչ գովուի շնոր ամօթոյն՝
 համարձակուի • ք պատկառս
 նացն՝ պատիւ • ընդ տարագրու
 թեանն՝ յոյս բարուէ • ք բա
 ժանմանն՝ ակնկալուի միուէ •
 ք սպառնականացն բանից՝ ողո

բակյան սփոփանա. Ը միանգամ
դատասյորտուէն՝ կրկին ազա
տու թիւն:

Ողորմեա՛ տէ՛ր՝ մահու մեղա
պարտիս յաւուր արձակման շըն
չոյս կենդանուէ, մինչ ոչացս
ողորմագին հայեցու՛մս՝ ի բար
ձու՛նս կողկողիցի՝ զբազմարկա
ժեան ուղւոյն զանդերծ ըն
Թացիցն զանխախչելին ճանա
պարհ յաչս բերելով մտացս
տեսմամբ անմե՛ վտանկել .և՛ ի
յերգ բնակուէ յարկիս նկա
տեալ յելիցն շաւիղ, Թշու՛ա

Բացլ կհասանե ուր ք զի սօք այ
 լայլուէ, տատանմամբ մատուցս,
 կարկամ հառաչմամբ, նուազ
 հեծուք՝ նորական ձայնին, յո
 գի թախծուէ յոքնամասնեայ
 տարակուսանայ՝ ՚ի խորոցս ա
 ներևութից զդործեցելոցս ող
 բալով հառաչեմս Վարձոզ ես
 բարեգութ՝ և անդ հրաշագոր
 ծել յաւետ զօրեղուք՝ ասե
 լով, թէ ողջ եղիջիր յոգևոր
 խորտակմանէ և կամ թուլել
 լիցին քեզ մեղանք քո. կամ
 թէ երթ ՚ի խաղաղութի սրբել

Ի մեղաց: Եւ զոր յայնմ ժա
մու ոչ ժամանեցից պաղատել
այսօր ընկալցիս մարդասիրա
պէս, սլ երկայնամիտ բազմա
չնորհ ամենակեցոյց: Յորժմ
որ այժմա բանապաճ յձ խորիս
տաճայն սիգացող բարձրապա
րանոց՝ անկէլ զԻմ դէ անկէն
դան • կարկէլ ՚ի խօսից • կաշ
կանդէլ ձեռօք • լքեալ անդա
մօք • խիէլ շրժամբք • կափու
ցէլ աչօք: Տախտուկ անշար
ժուն • կոճղ կհապրէց • արձան
անդգայ • պատկէր անբորբառ •

գոյուի անշունչ • ողորմելի տե
սիւ • աշխարելի կերպարան • ող
բալի օրինակ • եղկելի դէմք •
արտասուելի նմանութի • լուե
ցեալ լեզու • ցամաքել խոտ •
Թօթափել ծաղիկ • ծորեալ
դեղ • շիջել զամբար • դատարկ
կոկորդ • խոզանացել սիրտ •
աղխել աղբարան • սպառելալ
ազբիւր • Թակացել մարմին •
Ժողխել որովայն • քակտել տա
ղաւոր • կուտորել ուտք • բութա
նել յօդք • հատել ծառ • սղո
ցել արմատ • Թողել տուն • հըն
ձեալ

ձեռք արտ • ստորասուղեալ
բոց • օտարացել բարեկամ • մո
ռացել պահեստ • թագել գոր
շուհի • մերժել ատելի • բարձել
խել • անարդել կմախք, և իբր
զանպիտան առ ատն կոխեալ •
կարօտել այրոց մաղթանաց,
որք զհաւատոց թշուառիս ձայ
նիս նոսաղել աղերս հառաջ
ման, ցօղով արտասուաց բա
րեբարիդ ց թուե ՚ի բարձունս
տարածմեն • զառքեղ դարձն
յեզանակեն յարգահատելով,
զոր օրհնեմ կնշան խաչիդ վիրր
կու

կուէ, զոր երկիրս պաղեմ. զյա
րուէն ճշմօրտութի, որում հա
ւատամ. զհառացդ քօ յայտ
նութի, զոր փառաւորեմ. զդա
տաստանիդ ահաւորութի, զոր
խոստովանիմ. զքանկիցդ յան
դիմանութի, յորմէ զարհուրիմ.
զհոգւոյդ սէյ ինձ ուղեկցութի,
զոր պաշտեմ. զքժմանդ տնա
գրութի, զոր և համբուրեմ.
զթագաւորելն քքէզ՝ տրյս,
որում պաղատիմ: Վ՛րդ լքաւ՝
մէրժեցաւ՝ բարձաւ՝ արասէ
ցաւ՝ փախեաւ՝ արացաւ՝ տեղի

Էտ կցորդուի զուգուէ կեն
ցաղոյս կենդանուէ . և յու
տոյլ որ ՚ի քէն պարզէ՝ մնացա
կան և անջնջական յիշատակա
րան պահեցաւ :

Տէս ողորմութի տարակու
սանս վտանգելոյս՝ միայն բա
րեգութ ժամաւորդ որդի այ
քաւել, բժշկել կենագործել
պաշտպանել՝ նորոգել՝ նկարել
կանգնել՝ հաստատել՝ վերստին
ստեղծագործել յերջնիկն ա
նարատուի . քո է կարողութի,
քո է վրկութի, քո ողորմութի .

ճիբք քո անխարուի, այլ ամեն
նախն զօրուի, բարձրուի, իշխ
խանուի, անվախճան թագա
ւորուի, իսկուի, ինքնուի, ան
մենատղի բացօձսիուի, բա
րերարուի, լուսաւորուի. փա
ռաւորել տիրանս, անպակաս
և անյաւելուն՝ ամ, խնկել խոր
հզդով անթագմանելեալ յեր
րորդուից սրբում քո հաբա
նել յաւետ. և ևս անամին ՚ի
նոյն պաշտօն հաւասարուի միա
պատիւ զուգակնուի, երեկ և
այսօր՝ և յւրնից յւրնաւմէն:

Մտղիմեք տառնք Աճիմնն եւ տառն ամսինն
այ. յեք էկեպնինն տառն

ԱՃ՝ ածինն ամէնօրն նեալ.
զպաղատանս մծր ըն կուլ.
իհանդուտէն ժամուս հասիլ.
առքեզ գոչեծք անձամբ թախ ծիւ.
Բանին կենաց բարձող է զեր.
զինծ մտրմնով պարագրեցեր.
առբանն ան բարեխօս լեր.
իփորձանաց ըզմեզ փեր կել.
Գովեալ ես դու փայտ փրբ կուլե.
անէնօրն նեալ յաղթող նը շան.
իգիշերին ըստոճերա կան.
Յագեան մեզ զլոյսդ արիւիս կան.
Գողան իքէն գունդք խաւա րին.
աննարաշ զէն արար ջին.
ըզմեզ պահեան շնորհի՛ք քո յին.
իգիշերին աղջամբը ջին.
Երկուսսանն սքաւառ քեալք.
եո

եօթանասուն ասկեր	տեալք.
յանձառ լուսոյն լոյս անուճա	նէլք.
որթոյն կենաց պըողաբե	րեալք.
Չձեղ աղաչեմք արուսուճա	գին.
և պողատիմք կողիողա	գին.
վանիչ լերո՛ւք գլեաց գըն	գին.
ոչ մերձենալ առ մեղ շա	րին.
Եին ընտրեալք բանին կե	նաց.
գուժարք դասուց սեաննո	ղաց.
որք զասպագայն ծամանա	կաց.
գուշակեցիք հոգևով շնոր	հաց.
Րնդ մեզ լերո՛ւք աղթա	կից.
որք աստուծոյ էք խոսա	կից.
փրկել լոզ մեզ 'ի վտան	գից.
'ի յարթնուէ և յերա	զից.
Թագսու որին երկնաւօ	րի.
երկրոյագօղ 'ի յարգան	դի.
մեծ կարասկա սբ ամլոր	դի.
փշնորդ կենաց և օրի	նի.
Ժամանեան մեզ 'ի յօգնո	թիւն.

զի մի մացուք ՚ի փորձու	Թիւն.
մաքուք մաքմնով լինիլ ՚ի	բուն.
արդար հոգևով մնալ ար	Թուն.
՚ի քէն հայցեմք արտասուճա	գին.
նախավայ ան արար	չին.
մք ստեփաննոս բացող զեր	կին.
տեսող ըզյն յաջմէ ծնո	զին.
Լե՛ր բարեխոս արեամբ քո	յին.
տալ մեզ հանգիստ ՚ի յանկո	զին.
արթուն լինիլ յառաւօ	տին.
բարեբանել զԼոյսն անբն	նին.
խնդրեմք ՚ի քէն հայր պատուճա	կան.
լուսաւորիչ աղգի մարդ	կան.
ն՛ր մք գրիգոր պետ պարթև	եան.
Ե՛ր մեզ պարիսպ և պահա	պան.
Ծընողաբար ՚ի մեզ գը	Թոն.
զչրուճեալ որդիքս քո Ճողո	վեան.
յուրախու Թիւն զմեզ կո	չեան.
և՛ի բսբին առաջնոր	գեան.
կենդանարար Թագաւո	րին.

դուք ճշմարիտ զինս՝ որք նը	մին :
սք մարտիրոսք վայք փրկյ.	չին .
որք յաթեցիք զթը շնա	մին :
Հորն լուսոյ միտ մալթե	ցէ'ք .
զորդին ընդ հօք ազաշե	ցէ'ք .
հոգւոյն շնորհ ք մեղ֊օգնե	ցէ'ք .
Ըի բանսարկ ճէն զմեզ թափե	ցէ'ք :
Ձինսափայլեալ երամք ընտ	րեալ .
Ճըգնաւորաց դասք երա	նեալ .
թուշոց երկնից էք նմա	նեալ .
յայրս և ՚ի ծերպրս բնա	կեալ :
Ղղեալ հոգւոց մեզ ՚ի մար	մին .
լերուք պարիսպք ընդդէմ չա	րին .
զի յաղթեսցո՛ւք հակառա	կին .
խորտակելով ըզ զէնս նո	րին :
Ճրագունք վառեալ լուսով ՚ի	չի .
սք հուսանաց դասք երա	մի .
արժան եղեալք առագաս	տի .
և անթառամ սք պրսա	կի :
Մեզ բարեխօս լերուք սի	րով

առ Ծր յիսուս աղերսե	լով.
ի փորձանաց ըզ մեզ փրօկե	լով.
յանչէջ հրոյն ազատե	լով.
Յանեղ լուսոյ անձա	յին.
լուսոյ ստեղծեալք բանիւ նո	բին.
զարդարեցայք հոգւով շնոր	հին.
դասք իննեկի զօրք երկնա	յին.
Նախախնամել՝ զմեզ փութաս	ջիք.
և յօգնութիւն առ մեզ հա	սիք.
որ յաստուծոյ հրաման ա	ռիք.
նով ճշմարիտ մեր յերե	շիք.
Շնորհատու ազգի մարդ	կան.
տէր մեր յիսուս անքննա	կան.
ըզ մեզ պահեան միշտ անսա	սան.
աստի մինչ յօր քո գալ ըս	տեան.
Ողբմութիւն մեզ պարգև	եան.
զհիւանդ հոգիս մեր բժրշ	կեան.
ի բանսարկուէն ըզմեզ փրօ	կեան.
ւի շարեաց անփորձ պա	հեան.
Չար իշխանքըն խառա	րին.
ԺԲ	որք

որք ընդ ծառայս քո մարտըն
 քո նըշանաւ սրբբոյ խա
 աներևոյլծք կործանես
 Պարգևիչ բարեաց մարդ
 ամէնառատ յամենե
 սլատրաստեցո՛ մեզ անխա
 ըզպէտս հոգւոյ և մարմնոս
 Զուր շընորհեան ինձ արտաս
 զի լո՛ւսցից զգործս չա
 արժան եղէց քոց հարաւ
 ընդ իմաստունն ո՛րք կուսա
 Ռահ բարի իմ տէր յի.
 և հաց կենաց սուբեալ հոգ
 առաջնորդեան մնլորե
 և կերակրեան զմիւս ընդ մարմ
 Սրբեան զհոգիս յաղտոյ մե
 ՚ի զանազան չար փորձա
 տնւր ինձ գնալ ըստ քո հա
 զե արժանի եղէց փա
 Վերաւորեաց զիս թըշա

չին,
 չին,
 ցին,
 կան,
 սեան,
 փան,
 կան,
 ուաց,
 րեաց,
 նեաց,
 նաց,
 սուս,
 ւոյս,
 լոյս,
 նոյս,
 ղաց,
 նաց,
 մաց,
 ուաց,
 մին,
 այն

այն որ չկամի զկեանս մարդկա	յին .
զիս բըժըչկեան տր երկնա	յին .
լուսաւորեան լուսով քո	յին .
Տրտմեալ հոգւոյս լե՛ր ըսին	փիչ .
ցաւած մարմնոյս լե՛ր դարմա	նիչ .
մոլոր մըտացրս լե՛ր ուղ	ղիչ .
ամէնառատ բարեաց տո	ւիչ .
Րամից սրբոց աղաչա	նաց .
իննեակ դասուց հրեղէն զօ	րաց .
առաքելոց քոց սիրո	ղաց .
մարգարէից տեսնո	ղաց .
Յանկալի հայրապե	տաց .
ւ երջանիկ վարդապե	տաց .
արիւնաներկ մարտիրո	տաց .
ւ գերագոյն ճրգնաւո	րաց .
Ի իւսասպրտակ նբ կուսա	նաց .
որք փեսայիդ սպասեն փա	ռաց .
ւ ամենայն մաքուր ան	ձանց .
հետեողաց քոյին կա	մաց .
Փրօկեան զհոգիս ՚ի տանջա	նաց .
	զաղ

զագրատեսիլ յանբուն որ	գանց,
լեւել տուր զձայն քո աւե	տեաց:
զոր խոստացար քոց սիրո	ղաց:
Քեզ հորդ փառք միշտ առա	քեմք:
զորդիդ ընդ հորդդ դաւա	նեմք:
ըզ հոգիդ սբ բարեբա	նեմք:
երրորդու թեդ երկըսպա	գեմք:
Ամէն:	

Արթիւ Լաւն իմ իմիրսն ածոց ասոյել երանելոյն ի
 Յովհաննէս Գրտանեցոյ ան Տի Ած:

Նորհեան տ'ը զսէր զհաստատու թի
 և՞ զըզձալի զխաղաղութի ան աշխար
 հի ՚ի ձեռնն սբ և անմահ սլատարագիս
 որ քեզ տնն եյ մերոյ մատուցանեն ին
 փրկուե մերոյն Եհեղեցեաց մերոց շի
 նուի և հաստատուի շնորհեան, ուղղա
 վառ եմքսց և հայրապետաց ազդիդ դա
 ւանուք ընդ երկայն աւուրս վերակա
 ցուի, կրօնաւորաց վարս սրբուե, քա
 հանայից անրկաւագաց և բնաւիս ե

կեղեցականաց՝ բոլորապատիւն ուղեգր
նայուի, թիւորաց քրիստոնէից յաղ
թուի՝ ի վր հեթնաց և ի միջի իւրեանց
սէր և միաբանութիւն: Ընորհեան տէ՛ր
իշխանաց կարողուի, զօրավարաց համար
ձակուի և զօրուի, և համօրէն ժողովը
գականաց ունկնդրուի սբջ եկեղեցւոյ
և պատուիրանաց պահպանուի, ծերոց
խմաստուի, մանկանց զգաստուի, տղա
յոց պահպանուի, կանանց պարկեշտու
թիւն, կուսանաց և աղախնայց արթ
նուի ի վարս սրբուն: Ճանաչրհորդաց
առաջնորդութիւն և խաղաղութիւն, նա
ւելոց նաւահանգիստ և հանդարտուի,
և որք կան ի պատերազմունս զինուորքն
մեր՝ յաղթօղի վր հեթնաց արացես զն
Ընորհեան տէ՛ր և օգոց զբարեխառնուի,
անդէոց քաջաբերուի, և նմ պտղոց ա
ռատուի, պարենաւոր վաճառկնաց յաջո
ղուի: Ընորհեան տէ՛ր հիւանդաց առող
ջուի, վշտացելոց բժշկուի, տարկուսելոց

ցնծուի, անձարաց այցելուի, մեծատանց
և ազգատաց առատ ողորմուի, անդարձ
մեղաւորաց զղջուսն և ապաշխարուի և
մեղաց քաւուի: Ի չարեաց փրկեան. Ի
մեղաց պահեան, Ի գործօ բարիս ա
ռաջնորդեան. և ընտանեաց մերոց մե
ծաց և փոքունց արանց և կանանց ձե
րոց և տղայոց անսպառ սերախու թի
պարգևեան: Եւ օգնեան տ'ր ծառայից
քոց Ի բազմապատիկ շահաւորութեց,
Ի պատիւ և Ի փառս տէրուէ քո. Բայց
զամենաբաշխ ձեռն քո. և լի'ց զամե
նեցուն կարօտուի: Արձակեան տ'ր զիս
պեալն, ազատեան զգերեալն, գարձո՞
զփախուցեալն, Ժողովեան զցրուեալն,
մխիթարեան զնեղեալն. Բայրձ զլուծ
ծանրուէ Ի քրիստոսնէ ից, որք կան ան
կեալ Ի ձեռս անօրինաց, նանրո՞ զբը
նու թի նոցա Ի պարանօցէ ծառայից
քոց, և զպետուի նց իսպառ նահան

Ջեան: Արագ ժամանեա ՚ի պէտս հողոց
և մարմնոց ամենեցուն՝ որք կարդան զա
նուն քո նք, հարածեան զստանայական
որոգայթս և հերքեան զխաբէութի նր.
Վրկեան զստեղծութեան քո ՚ի սրոյ, ՚ի սո
վոյ, ՚ի ջրոյ, և ՚ի հարածանաց թշնա
մեաց: Բարձ գրասուածն քո ՚ի մէնջ. և
յիշեան զի գործ ձեռաց քոց եմք. յի
շեան տէ՛ր և ողորմեան մեզ մեղաւորաց.
որք կամք առաջի նձուեդ քո, և պա
տարագիս մատուցողաց պարգևեան զպի
տոյս և զգտակարս իւրեանց: Յիշեան
տէ՛ր և ողորմեան ուխտաւորաց և պրո
ղաքերից եկեղեցւոյ քում սրբոյ, և որք
յիշեն զաղբատս ողորմութի և բարե
րարաց մերոց, որք մեզ այց առնեն, հա
տո՛նց զպարտս նոցին ըստ ընդարայս
առատուե քո հարխութայաւտիկն աստ և
՚ի հանդերձելու մն: Յիշեան տէ՛ր և ողոր
մեան և գթան ՚ի հողիս հանգուցելոց, որ

վն նյ նբ պատարագս մատուցանի .
հանգո՛ զամենեսեան մեծաւ այցելուք
ի լոյս երեսաց քոց : Յիշեա՛ն տ՛ր ի նո
ւնն զամ հոգիս ննջեցելոց մերոց , որք
ի պատերազմունս սրով կատարեցան ,
և որք ՚ի գերուէ և ՚ի բանտի ննջեցին ,
որք ՚ի բնակուիս և յամ տեղիս , ՚ի յանա
պատս և ՚ի ճանապարհս վճարեցին զլեանս
իւրենց և որք տարածամ մահուամբ
ի ցամամնէ քումնէ ննջեցին , և որք ոչ
կարացին խոստովանիլ և ապաշխարել
զմեզս իւրենց , թող տ՛ր ամենեցուն ըզ
յանցանս նյ , լուսաւորեն և դասաւո
րեն ի նբս քո յարբայուեղ երկնից , և
արժանի՛ արա ողորմուէ քում : Յիշեա՛ն
տ՛ր և զհոգիս ծնողաց մերոց : Յիշեա՛ն
տ՛ր և զամ հոգիս ննջեցեալն և զարեն
մերձաւորսն մեր և ողորմեն մեծաւ այ
ցելուք և հանգո՛ ՚ի լոյս երեսաց քոց Յի
շեա՛ն տ՛ր զլեւնդանիս և զսլորդիս մատու
ցողս և քեզ փառք յւննս յւննց . ամէն :

Handwritten text, likely a signature or name, written in dark ink on aged, stained paper. The text is written in a cursive style and appears to read "James M. Smith".

Handwritten text, likely a signature or name, written in dark ink on aged, stained paper. The text is written in a cursive style and appears to read "James M. Smith".

sup p t u q

sup p t u q
y t v

sup p

0 100 0 60

100

100 100 100

100 100

100 100

100

100

100

100

100

100

